VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917 — Allied Printing Trades Union Label Council Sudbury 1 — Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 83 — Vol. XLV vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Lauantaina, heinäk. 8 p. — Saturday, July 8, 1961

Pääm. Diefenbaker uhkasi senaattia uusien vaalien järjestämisellä

Jos senaatti ei taivu, kysymys sen reformista alistetaan kansan ratkaistavaksi

Ottawa. — Pääministeri Diefenbaker esitti torstaina liberaalienemmistöiselle senaatille uhkauksen, että kysymys senaatin reformista alistetaan ehkä pian kutsuttavien yleisvaalien ratkaistavaksi, elleivät senaattorit toimi hallituksen toivomusten mukaisesti.

Pääministeri esitti senaattoreille — ja samalla koko kansakunnalle seuraavan haasteen:

Senaattorien on joko purettava muutosehdotuksensa hallituksen eräästä lakiehdotuksesta, mikä hallituksen selostuksen mukaan on ns. "raha-asialaki", ja niin muodoin senaatin päätösvallan ulkopuolella oleva asia, tai muussa tapauksessa hän, pääministeri Diefenbaker, järjestää vaalit senaatin reformiohjelman perusteella.

Samalla kertaa on poliittisissa piireissä yhdistetty Canadan pankin kuvernöörin erottamisasia tähän senaatin reformikysymykseen.

Senaatin jäsenet, joista on 72 liberaalia, 25 konservatiivia, 2 itsenäistä ja 1 itsenäinen liberaali, keskustelivat torstai-iltana puolestaan omasta taistelustrategiastaan.

Alahuoneen istunto hylkäsi äänin 134—39 senaatin muutosehdotuksen, minkä perusteella voitaisiin vedota tariffilautakuntaan kansallisen tulominsterin päätöksistä tariffikysymyksistä.

"Sallikaa minun tehdä selväksi, että me emme tule hyväksymään senaatin muutosehdotusta tähän lakiin" julisti pääministeri Diefenbaked dramaattisesti.

"Alas vetoomusoikeus", huusi oppositiojohtaja Pearson väliin.

"Helvettiin oikeuksien laki", lisäsi William Benidickson (L. Kenora—Rainy River) . . .

"Minä en halua ryhtyä kinasteluun heidän kanssaan, haluan vain esittää tosiasiat" sanoi pääministeri Diefenbaker. "Heidän (liberaalien) johtajansa senaatissa antoi heti ymmärtää, mitä tullaan tekemään, ja minä sanon tämän, ja minä toistan sen, että kysymys siitä meneekö Canadan senaatti vastuuvelvollisuuksiensa yli . . . on kysymys, josta Canadan kansan on päätettävä aikaisemmin tai myöhemmin."

Hallituksen kannattajat, konservatiivit, tervehtivät erittäin äänekkäästi tätä lausuntoa.

Me kohtaamme teidät puolitiessä, sanoivat puolestaan eräät liberaalit.

Kelvin Kanerva, tunnetun kuvanveistäjä Kanervan pojan poika, maalaamassa valtavan apinaihmisen hampaita ennenkuin se lähetetään Calgarysta B. C:n, missä se sijoitetaan johonkin puistoon ihmisten katseltavaksi.

Kiina puolustaa Laosin itsemääräämisoikeutta

Geneve. — Kiina hylkäsi torstaina Yhdysvaltain ehdotukset kansainväliseen kontrolliin nähden Laosin itsenäisyys- ja puolueettomuusasiassa.

Kiinan apulaisulkoministeri Chang Han-fu esitti 14 vallan konferenssille hallituksensa nimissä kolme perusperiaatetta:

- Laosin itsenäisyyttä ei saa alistaa ulkomaalaisen kontrollin valvontaan.
- Laosin puolueettomuutta ei saa kontrolloida ulkomailta.
- Laosin itsemääräämisoikeutta ei saa rajoittaa.

Yhdysvallat vaatii keskustelun jatkamista riittävien välineiden antamisesta kansainväliselle valvontakomissionille ampumisen lopettamisesta Laosissa siinä mielessä, että Laos voitaisiin alistaa kansainvälisen trustiisihallinnon alaisuuteen, selitti Kiinan apulaisulkoministeri Chang Han-fu.

Kiinan edustaja korosti erikoisesti sitä, että vasta sitten kun on sovittu sitovasti Laosin itsenäisyyden ja puolueettomuuden kunnioittamisesta, voi konferenssi keskustella hedelmällisesti valvontakomission tehtävistä. Kansainvälisen valvontakomissionin jäseninä ovat: Intia, Puola ja Canada.

Chiang Kai-shekin ja USAn välillä "erimielisyyksiä"?

Taipei, Formosa. — United Press-uutistoimiston täältä päivätyssä tiedotuksessa sanotaan, että Chiang Kai-shekin ulkoministeri Shen Chang-huan on tunnustanut avoimesti, että hänen edustamansa hallituksen ja Yhdysvaltain välillä on olemassa uusia ja vakavia erimielisyyksiä.

Samalla kertaa Formosan pääministeri Chen Cheng joka on samalla varapresidentti ja ilmeinen Chiang Kai-shekin manttelin perijä, sanoi oleellisesti, että Formosa tulisi ennemmin eroamaan Yhdistyneistä Kansakunnista kuin sallimaan Kiinan kasantasavalla osallistumisen YKhon edes sitenkään, kuin yhdysvaltalaiselta taholta on ehdotettu, että sille annettaisiin edustajapaikka vain yleiskokouksessa yhdessä Chiang Kai-shekin "Kiinan" (Formosan) kanssa ja Formosalle säilytettäisiin lisäksi edustajapaikka turvallisuusneuvostossa.

Formosan johtopiireissä ollaan nykyään huolestuneita myös siitä, että Yhdysvallat on osoittanut taipuvaisuutta tunnustaa Ulko-Mongolian ja hyväksymään sen Yhdistyneiden Kansakuntien jäsenyyteen, minkä lisäksi Yhdysvallat halussaan päästä Kiina-ongelmasta on mahdollisesti valmis ehdottamaan kahden "Kiinan" tunnustamista.

Gagarin-merkki Etelä-Amerikassa

Haag. — Etelä-Amerikassa sijaitsevassa Surinamissa (Hollannin Guayanassa) on julkaistu postimerkki, joka on omistettu maailman ensimmäiselle avaruuslentäjälle, majuri Juri Gagarinille. Neuvostoliittolainen avaruuslentäjäsankari on kuvattu tässä postimerkissä avaruusaluksen hytissä, ja aluksen taustana on maapallo. Postimerkissä on kirjoitus: Ihminen avaruudessa — majuri Juri Gagarin, SNTL, huhtikuun 12. pnä v. 1961.

James Coyne sanoo Diefenbakeria "ilkeämieliseksi neroksi"

Ottawa. — Ehkä kaikkein sensaatiomaisimmassa lausunnossaan minkä Canadan pankin kuvernööri James E. Coyne on erottamisasiastaan antanut, mr. Coyne on syyttänyt että koko tämän homman takana on pääministeri Diefenbakerin ilkeämilinen nerous.

Antaessaan oman versionsa niistä neuvotteluista mitä käytiin lupakirjalla toimivien Canadan pankkien ja Canadan pankin sekä finanssiministeri Flemingin välillä ns. tiukan luoton rahaohjelmasta 1957—58, mr. Coyne antoi runsaasti lisää ammuksia alahuoneen oppositioryhmille.

Kukaan ei voi nyt sanoa, milloin alahuoneen jäsenet pääsevät kesälomalleen, sillä liberaalit ovat uhanneet ylläpitää viikkokausia väittelyä Coynen erottamislaista.

"Pääministeri Diefenbaker on ilkeämielisenä nerona koko tämän jutun takana" sanoi mr. Coyne uudessa lausunnossaan' 'Juuri hänen hillitön ilkeytensä ja kostonhalunsa perusteella tartuttiin kiinni kuvernöörin ja apulaiskuvernöörin eläkekysymykseen siinä mielessä, että siitä saadaan tehokas raippa, jolla voidaan piestä ja peloitella minua.

"Jos hän olisi saanut minut eroamaan vastaansanomatta tällaisen peloittelun avulla, hän (pääministeri Diefenbaker — V) olisi sitten aloittanut mustamaalauskampanjan minua vastaan ja se olisi ollut sitäkin tehokkaampaa silloin, jos minä olisikin vastaansanomatta eronnut ja tunnustanut syyllisyyteni. Mr. Diefenbaker kerskui tästä (suunnitelmastaan) läheisille ystävilleen. Yksi heistä ei ollut vallan niin läheinen ystävä miksi häntä luultiin."

Pääministeri Diefenbaker puhui keskiviikkona mr. Coynen erottamiseen tähtäävän lakiehdotuksen puolesta, ja hänen piti jatkaa puhettaan tästä lakiehdotuksestaan torstaina. Lakiehdotus mr. Coynen erottamiseksi on nyt käsiteltävänä kolmannessa lukemisessa. Yllättäen pääministeri Diefenbaker tiedoitti kuitenkin torstaina, että hallitus haluaa välillä käsitellä eräitä muita kysymyksiä ja jättää Coynen erottamisasian ainakin hetkellisesti sivuun.

'Ette uskalla jatkaa keskustelua enempää" huomautti Paul Martin (L. Essex East) istuinpaikaltaan.

Nyt julkaisemassaan lausunnossa mr. Coyne syyttää finanssiministeri Flemingia parlamentin harhauttamisesta ja hänen (mr. Coynen) katsantokantojen vääristelystä v. 1957—58 neuvotteluista.

Mr. Coyne sanoo, että mr. Flemingin katsantokantaa vastusti sil-

(Jatkuu sivulla 4)

YHDYSVALLAT EDELLEEN VAIKEUTTAMASSA KUUBAN-CANADAN KAUPPAA

Havanna. — Pääministeri Fidel Castro sanoi täällä keskiviikkona, että Yhdysvallat on käyttänyt painostusta Canadaa kohtaan saadakseen sen luopumaan kaupankäynnistä Kuuban kanssa.

Hän kuitenkin lisäsi, että tähän asti Canada on torjunut sellaisen painostuksen. Hän antoi lausuntonsa pitämänsä puheen yhteydessä.

Castro sanoi, että Yhdysvallat on käyttänyt voimaansa ja poliittista vaikutusvaltaansa saadakseen jotkut toisetkin maat luopumaan kaupankäynnistä Kuuban kanssa.

Hän sanoi, että Yhdysvallat otti toisen askeleen tähän suuntaan kun se kielsi canadalaisen siipikarjan ja nautakarjan kuljettamisen Kuubaan Yhdysvaltain alueen kautta.

Tämä merkitsee sitä, että canadalaiset tuotteet on kuljetettava pitempiä teitä Kuubaan sanoi Castro. Kaikesta huolimatta, sanoi hän, Kuuba tulee edelleenkin ostamaan siipikarjaa, sikoja ja nautakarjaa Canadasta.

SIAT TUOTIIN TAKAISIN

Aikaisemmin tänä vuonna blenheimiläinen karjankasvattaja Ernest M. Warwick lähetti lähetyksen sikoja Kuubaan Floridan kautta. Yhdysvaltain viranomaiset käännyttivät lähetyksen takaisin siitä syystä, että Kuubassa oli juuri silloin käynnissä vastavallankumouksellinen interventioyritys.

Siat palautettiin Blenheimiin, mistä ne lähetettiin myöhemmin uudelleen matkalle mutta tällä kertaa Montrealin kautta ja ne ovat matkalla merellä kohti Kuubaa. Siihen mennessä kun siat saapuvat perille niitä on kuljetettu peräti 6,000 mailia.

Poliisi syytteeseen ryöväyksistä

Banning, Calif. — Entinen poliisi Thomas Every on nyt kalteritten takana syytettynä ryöväyksien suorittamisesta ja itsensä valitsemisesta samoja tapauksia tutkimaan. 27 vuoden ikäinen Every pidätettiin täällä viime keskiviikkona syytettynä kuudesta aseellisesta ryöväyksestä.

"Yorkin" lakkolaiset hylkäsivät ehdoitta antautumisvaatimuksen

Toronto. — Royal York Hotellin työläiset hylkäsivät torstaina yksimielisesti työnantajain "ehdoitta antautumisvaatimuksen" ja päättivät jatkaa 11 viikkoa kestänyttä lakkoa edelleen.

Kuultuaan, että hotellityöläisten unio-osasto 299 oli hyljännyt sille esitetyn vaatimuksen, hotellin hallinnon toimesta peruutettiin työnantajain ja työläisten edustajain kokous, missä piti keskustelaman lakon sovittelusta.

Noin 600 lakkolaista osallistui Prince George Hotellissa pidettyyn kokoukseen. Siellä käsiteltiin hotellin hallinnon ehdot lakon lopettamiseksi kohta kohdalta ja kaikkia niitä tervehdittiin vihamielisillä huudoilla ja naurunpuuskilla.

Kun yksi järjestäjistä Paul Robinson, ehdotti työnantajain ehtojen hylkäämistä ja kysyi, että onko hänen ehdotuksellaan kannattajia, niin kymmenkunta lakkolaista huusi yhdestä suusta, "me kaikki kannatamme sitä". Lakkolaisten kokous päättyi hyvän taisteluhengen vallitessa "Solidarity Forever" lauluun.

Ravintola- ja hotellityöläisten union canadalainen varapresidentti, A. R. Johnstone sanoi:

"Kokemukseni aikana en ole koskaan aikaisemmin nähnyt näin raukkamaista ehdotusta esitettävän 20. vuosisadan työläisille . . ."

Kuvaten hotellin hallinnon ehdotusta "ehdottomaksi antautumisvaatimukseksi . . . pahemmaksi kuin se minkä kenraali MacArthur esitti Japanille atomipommin pudottamisen jälkeen", Johnston sanoi Royal York Hotellin hallinnon ehdottavan, että työehtosopimuksesta poistettaisiin 96 työalaluokittelua mikä koskisi 250—500 työläistä, mukaanlukien toimistotyöläiset, tarjoilijat, kokit, salaattitytöt, astiainpesijät ja hissipojat.

Ehdotetun sopimuksen mukaan tulisi voimaan avoin työmaa niin, että työhön voitaisiin ottaa ei-union työvoimaa. Sen mukaan hotellin hallinto voisi erottaa työläisensä 4 tunnin irtisanomisajalla nyt voimassa olevan viikon irtisanomisajan sijasta.

Ehdotettuun työehtosopimukseen liittyy työnantajain memorandumi, jonka mukaan silläkin tapauksessa, vaikka työnantajain ehdot olisi hyväksytty, lakkolaiset otettaisiin takaisin työhön vain sikäli kuin työpaikkoja avautuu, huomioonottaen lakkolaisen kyvyt ja sopivaisuuden. "Tämä tarkoittaa, että siinä tapauksessa vaikka me allekirjoittaisimme sopimuksen, työnantajat pitäisivät skääppejä töissä ja lakkolaisia otettaisiin työhön vain paikkojen avautuessa", sanoi mr. Johnstone.

"Minä sanoin työnantajille, että me haluamme päästä mahdollisimman pian takaisin työhön, mutta me haluamme sitä vain kunniallisen työehtosopimuksen perusteella".

Hotellin toimesta tarjottiin 2½ sentin korotusta tuntipalkkoihin eli juuri samanlaista korotusta, mitä tarjottiin huhtikuun 24 pnä jolloin hotellilakko alkoi. Unio vaati 9 sentin palkankorotusta kaksivuotisen työehtosopimuksen perusteella.

Työnantajain väitosten mukaan on noin 25 prosenttia hotellin 1,123 työläisestä suostunut palaamaan rikkurina takaisin työhön.

Ellei 15. päivään mennessä sada:

Preeriamaakuntien edessä vakava katovaara

Edmonton. — Manitoban maatalousministeri George Hutton sanoi täällä keskiviikkona, että Canadan aavikkomaakunnat ovat onnettomuuden partaalla niiden maanviljelysalueilla vallinneen ja vielä vallitsevan kuivuuden takia.

"Heinäkuun 15 päivä on 'D'-päivä", sanoi hän. "Jos emme saa sadetta siihen mennessä, silloin meitä on kohdannut onnettomuus — ja vakava."

Mr. Hutton sanoi, että Manitoban hallitus tulee pyytämään liittohallitusta julistamaan preeriamaakunnat hätätila-alueeksi, jos kuivuudesta ei tule helpotusta muutamien seuraavien päivien kuluessa.

Samanaikaisesti Canadan farmarien union presidentti H. H. Hannam sanoi Ottawassa, että preerioilla vallinnut kuivuus on saanut aikaan hätätilanteen, joka on koko maata vaikuttava.

Hän sanoi, että satovakuutussuunnitelmat eivät ole riittävät tässä tilanteessa ja vaati hallitusta harkitsemaan mihin toimenpiteisiin olisi ryhdyttävä sen johdosta, että kuivuudesta kärsivät farmarit tulevat kärsimään tulojen puutteesta.

TILANNE VAKAVIN MANITOBASSA

Tilanne Manitobassa on vakavampi kuin Albertassa ja Saskatchewanissa. Mr. Hutton sanoi, että Manitoban farmarit voivat pitää itseään onnellisina jos he eivät kärsi suurempaa kuin 50 prosentin katoa.

Maakuntahallitus on määrännyt päivät, jolloin sen edustajat tulevat tapaamaan kunnallisia virkailijoita eri alueilla saadakseen tietää minkälainen on tilanne vesivaroihin, karjanrehuun ja siemenvaroihin nähden kullakin alueella.

Keskiviikkoinen sade, joka toi tullessaan vähän helpotusta Albertassa ja Saskatchewanissa, ei ulottunut Manitoban asti. Torstaina odotettiin vähäistä sadetta Winnipegin ja Flin Flonin alueilla, mutta silloin vielä ei ollut minkäänlaisia toiveitakaan todellisesta kaatosateesta, jota tarvittaisiin maan kunnolliseksi kastelemiseksi.

Yhdysvaltain säätietotoimiston pitkän tähtäimen sääennustuksessa sanotaan, että preeria-alueet tulevat kärsimään sateen puutteesta ainakin heinäkuun 15 päivään asti, jota päivää mr. Hutton pitkää ehdottomana rajana sateen saannille.

SATEET VÄHÄISIÄ

Albertassa ja Saskatchewanissa satoi vähän keskiviikkona, mutta ei mitenkään siinä määrin, että se olisi tilannetta korjannut täydellisesti ja sen jälkeen ennustetut sateet eivät suinkaan ole aikaansaaneet muuta kuin pölyämisen jossain määrin estymisen.

Kuivuuden vaikutus alkoi tuntua keskiviikkona yhä laajemmalla alueella. Saskatchewanin satovakuutuslautakunta sai mainittuna päivänä vastaanottaa yhä enemmän korvausanomuksia, pääasiallisesti maakunnan kaakkoisosasta.

Saskatchewanin maaseutukuntien yhdistyksen presidentti sanoi, että kaksi kuukautta kestänyt kuivuus on alkanut vaikuttaa maaseutupiirien talouteen. Jack Hamilton sanoi, että vakava karjanrehun puute ja huonot satotoiveet ovat vaikuttaneet haitallisesti verojen perimiseen.

Euroopan rahamiespiirit pelkäävät Canadan nykyistä inflaatiota

Toronto. — Sveitsiläiset ja muut eurooppalaiset rahamiespiirit ovat vetäneet sijoituksiaan pois Canadasta miljoonien dollarien arvosta sen vuoksi kun he pelkäävät inflation ja obligatioiden hintojen laskun kehitystä myöhemmin tänä vuonna Canadassa, selitti Gairdner & Co., rahamarkkinain yhdenmukaistaja Walter Keyser torstaina.

Suurin osa tästä nyt pois vedetystä pääomasta on todennäköisesti ollut sijoitettuna vuosikausia Canadassa ja ollut ilmeisesti kiinnitettynä lyhytaikaisiin obligatioihin. Eurooppalaisten pääomasijoitusten myynti on todennäköisesti pääsyynä Canadan dollarin arvon jyrkkään laskuun sen suhteessa Yhdysvaltain dollariin viimeksikuluneiden 5 päivän aikana. Eurooppalaiset pääomien sijoittajat pelkäävät inflaation kehittymistä Canadassa vastikään esitetyn liittovaltion budjetin perusteella.

Nämä ulkomaalaiset pääomien sijoittajat laskevat, että budjetin perusteella tarvittavia rahamääriä ei saada kokoon Canadasta ja että ainoa keino hallituksen rahantarpeen tyydyttämiseksi tässä tilanteessa on se, että lisätään liikkeellä olevan rahan määrää, selitti mr. Keyser.

Tämä tarkoittaa inflaatiota, hän lisäsi. Canadan pankki (jonka kuvernöörin erottamista liittohallitus nyt vaatii — V) on ostanut viimeksikuluneen viikon aikana Exchange Stabilization Fundin välityksellä $30,000,000—$40,000,000 Canadan dollareita estääkseen Canadan dollarin arvon liian nopean laskemisen, selitti mr. Keyser. Hän arveli Canadan pankin ostaneen yllämainitun lisäksi keskiviikkona $15—$20,000,000 canadalaisia dollareita.

Jos tätä canadalaista rahaa ei olisi ostettu, Canadan dollarin arvo olisi laskenus viimeksikuluneitten päivien aikana 4½ prosenttisesti. Liittohallituksen viranomaiset kieltäytyivät keskiviikkona vahvistamasta tietoja siitä, onko Canadan dollarin asemaa pönkitetty ylläkuvatunlaisilla menetelmillä.

Asiantuntijat viittaavat kuitenkin finanssiministeri Flemingin lausuntoon budjettipuheensa yhteydessä, että hallitus aikoo käyttää hyväkseen Exchange Stabilirahan arvon uhkaavia heilahteluja. lahan arvon uhkaavia heilahteluja.

Torontossa vaihdettiin pieniä määriä canadalaista rahaa $1.041/2 hinnasta Yhdysvaltain dollariin, mikä on Canadan dollarin alhaisin taso vuodesta 1951 lukien.

VIIME TIEDOT

United Nations. — Kuwaitin öljyrikkaan sheikkikunnan uudelleen miehittänyt Britannia on luvannut jotta se poistaa joukkonsa Kuwaitista jos Irak lopettaa "aggressiivisen liittämispolitiikkansa" Kuwaitiin nähden. Irakin taholta ilmoitettiin jo aikaisemmin, että sillä ei ole minkäänlaisia aikeita käyttää väkivaltaa Kuwaitin liittämiseksi alueeseensa.

Toronto. — Viime toukokuun 26 pnä Toronton rakenteilla olevan maanalaisen rautatietunnelin katon luhistumisessa tapahtuneen kahden miehen kuolintapausta tutkinut kuolemansyyn tutkijalautakunta on antanut päätöksensä, minkä mukaan syytetään Toronton transporttikomissiota ja kahta urakoitsijafirmaa onnettomuudesta.

Ottawa. — Entinen kouluopettaja ja lähetyssaarnaaja 46 vuoden ikäinen Robert N. Thompson, joka on ollut Social Credit puolueen seuraaja vuodesta 1933, valittiin torstaina puolueen uudeksi johtajaksi.

Moskova. — Neuvostoliitto ja Pohjois-Korea ovat allekirjoittaneet yhteispuolustussopimuksen.

Avaruuskonferenssi Oxfordissa

Oxford. — Oxfordiin kokoontuu asiantuntijoita kaikkialta maailmasta radiotekniikan ja avaruustutkimuksen kansainväliseen konferenssiin, joka avataan tämän viikon alussa.

Konferenssissa pidetään yli 40 esitelmää mm. satelliittien seuraamisesta radiosignaalien avulla sekä satelliittien tieteellisestä merkityksestä radioastronomialle.

Eichmann syyttää Hitleriä kaikesta

Jerusalem. — Adolf Eichmannin lainopillinen neuvonantaja ja puolustaja Robert Servatius lainasi SS-joukkoja koskevista asiakirjoista tällä viikolla osoittaakseen, että Hitler oli se mies, joka oli suunnitellut juutalaisten joukkomurhaamisen eikä hän (Eichmann).

Mutta samalla kerta todistukset osoittivat, että Eichmann oli se mies, joka oli valittu johtamaan 6,000 000 juutalaisen murhan toteuttamista.

Länsisaksalainen lakimies Servatius pyysi Eichmannia todistajan paikalle 13. peräkkäisenä päivänä hänen oikeudenkäyntinsä kuluessa ja yritti julkeasti todistaa, että pääsyyllinen oli Hitler eikä Eichmann.

Tätä hän yritti esittämällä Nürnbergin oikeudenkäynnissä esitettyjä SS-joukkojen lainopillisen jaoston tuomari majuri Konrad Morganin valaehtoisia todistuksia.

Servatius esitti kysymyksessä olevat asiakirjat Israelin prokuraattori Gideon Hausnerin ilmeisestikin hyväksyessä, että ne otettaisiin todistusainehistoksi kokonaisuudessaan.

Asiakirjoissa todistettiin, että Hitler oli laatinut suunnitelman juutalaisten hävittämiseksi ja oli käyttänyt erikoista yksikköä suunnitelmansa toteuttamiseksi. Tämä yksikkö oli muodostettu "vain muutamasta sadasta" henkilöstä, jotka saivat koulutuksensa hävittämällä vajaajärkisiä ihmisiä Saksassa.

Eichmann kuunteli todistuksia tarkkaavaisesti kun niissä syytettiin Hitleriä, poliisikomissaari Christian Wirthia, SS-päällikkö Heinrich Himmleria ja muita.

Morganin lausunnoissa mainittiin sitten Eichmannista. Morgan sanoi todistuksissaan että SS-tuomarina hänen oli toimittava kun hän havaitsi, että oli ollut olemassa suunnitelma joukkomurhista ja niin hän oli yrittänyt saattaa Eichmannin ylimääräisen SS-tribunaalin eteen v. 1944.

"Tämä saatettiin Kaltenbrunnerin (gestapopäällikkö Ernest Kaltenbrunner) huomioon, joka sai minulta määräyksen pidättää Eichmannin. Kaltenbrunner kutsui luokseen Müllerin (Eichmannin päällikkö kenraali Heinrich Müller). He sanoivat oikeudelle, että Eichmannin pidättäminen ei voi tulla kysymykseenkään, sillä Eichmann oli suorittamassa erikoista salaista itse führerin hänelle antamaa tehtävää."

Myöhemmin Morganin lausunnossa sanottiin, että Eichmannin IV-B-4 toimisto gestapossa — "Juutalaisasiat" — oli erillinen ja itsenäinen ja sen tehtävänä oli juutalaisten kuljettaminen teloitusleireille.

Morgan väitti lausunnossaan, että "Eichmann oli koko toiminnan johtaja".

Eichmann nimitettiin mieheksi, joka käsitteli kaikkia juutalaisia koskevia kysymyksiä joka toimi yhteysupseerina kaikkien turvallisuusyksikköjen kanssa ja joka neuvotteli miehitettyjen alueiden hallituksien kanssa juutalaisten pidättämisestä ja karkoittamisesta. Täällä nyt käynnissä olevan oikeudenkäynnin puheenjohtaja tuomari Landau kysyi Eichmannilta josko oli esitetty todellinen kuva hänen tehtävistään.

Tällöin tämä entinen gestapon everstiluutnantti ponnahti jaloilleen ja vastasi:

"Saan täällä ensimmäisen kerran tietää tämän. Se ei ole oikein eikä totuudenmukainen . . . johdin toimistoa ja minun oli saatava määräykseni ja ohjeeni Müllerilta. Hän oli ainoa mies, joka antoi määräyksiä minulle."

Eichmann aloitti todistamisensa kieltämällä että hän olisi piessyt erään juutalaisen pojan kuoliaaksi kasvitarhassaan päämajassaan Budapestissa siitä syystä, että tämä oli varastanut hedelmiä hänen puustaan. Pojan tappaminen on ainoa murha, minkä Eichmanin väitetään suorittaneen henkilökohtaisesti.

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.25
		3 kk. 2.50
Yhdysvalloissa:	1 vk. 9.00	6 kk. 4.80
Suomessa:	1 vk. 9.50	6 kk. 5.25

Vuosi Kongon "itsenäistymisestä"

Kesäkuun 30 pnä tuli kuluneeksi vuosi siitä jolloin Belgian kuningas Baudouin julisti suurin juhlallisuuksin Kongon itsenäiseksi maaksi.

Mutta nyt vuoden kuluttua on Kongo pirstottu moneksi erilliseksi "maaksi", maan parlamentti on estetty istumasta ja päättämästä tärkeistä asioista ja laillisesti valittu pääministeri on murhattuna. Asiallisesti puhuen Kongon itsenäistyminen on edelleen yhtä toteutumaton satu kuin Belgian virallisen miehityksenkin aikana.

Vanhanaikaisen imperialismin tilalle yritetään siellä nyt toteuttaa uudenaikaista "dollari-imperialismia". Kehityksen kulku on ollut pääpiirteissään seuraava:

Belgialaisen suuryhtiön, Union Minieren ikioma Moise Tshombe huudatti heinäkuun 1 pnä Kongon rikkaimman maakunnan Katangan "itsenäiseksi". Siten turvattiin Katangan voitot Union Minieren omistajille!

Sitä seurasi useampien muidenkin maakuntien "itsenäistyminen" sekä laillisesti valitun pääministeri Patrice Lumumban sivuuttaminen. Vaikka pääministeri Lumumba sai vielä syyskuun 13 pnä 1960 pidetyssä parlamentin istunnossa taakseen suuren enemmistön, eli 88 ääntä 25 ääntä vastaan, niin hän tuli kuitenkin jo joulukuun alussa vangituksi. Helmikuun 13 päivänä hänet murhattiin kerrassaan katalalla tavalla.

Lumumban murhaa seurasi Antoine Gizengan hallituksen perustaminen Lumumban perinteiden vaalijaksi. Toisaalta on Yhdysvaltain ja sen liittolaisten kannatusta nauttivan Leopoldvillen hallituksen toimesta järjestetty melko hedelmättömiä neuvotteluja. Ensin pidettiin Tananarivessa neuvottelutilaisuus, mutta siellä hyväksytty "Kongon valtioiden liitto" kuoli heti syntyessään ja huhtikuussa Coquilhatvillessa pidetty neuvonpito päättyi täydelliseen hajaannukseen mukaanlukien Tshomben pidättämiseen.

Omalaatuista ja hänelle itselleen tuiki turmiollista teatteria on Kongon vehkeilyssä vienyt YKn pääsihteeri Dag Hammarskjöld, joka teki kaiken voitavansa Lumumban aseman horjuttamiseksi ja uusimperialismin pystyttämiseksi Kongoon. Muistaa tulee, että YKn asevoimat lähetettiin Kongoon nimenomaan Lumumban hallituksen pyynöstä ja siinä mielessä, että niiden avulla turvataan Kongon itsenäisyys ja eheys sekä taataan belgialaisten asevoimien lähettäminen pois maasta. Mitään näitä päätavoitteita ei ole kuitenkaan toteutettu. Päinvastoin Lumumba on murhattu, maa on pirstottu, itsenäisyydestä ei ole hajuakaan ja belgialaiset asevoimat ovat edelleen Kongossa.

Selvää kuitenkin on, että Kongon tilanne ei voi jatkua tällaisena. Kongo tulee varmasti itsenäistymään ja vapautumaan kaikesta ulkopuolisesta holhouksesta. Se on vain ajan kysymys. Kongon kansan päättävä ja urhea taistelu oikeuksiensa puolesta on osoituksena siitä, että Lumumban ihanne ja unelma vapaasta, voimakkaasta ja itsenäisestä Kongosta tulee pian toteutumaan.

Kongon itsenäistymistä, eheyttymistä ja kansallista vapautumista voidaan vaikeuttaa ja viivästyttää, mutta ei missään tapauksessa estää. Se on syytä todeta tämän vuosipäivän yhteydessä siitäkin huolimatta, että Kongon kansan toiveitten ja pyrkimysten eteen on rakennettu todella valtavia esteitä.

Kuukauden kuluttua juhlitaan

Vajaa kuukausi on enää aikaa Sudburyssa elokuun 5 ja 6 päivinä pidettävään CSJn ja SCAULn yhteisin voimin järjestämään suurjuhlaan, mistä tulee ennakkotietojen mukaan entistä parempi sekä ohjelmistonsa että yleisökannatuksen puolesta.

Vaikka Sudburyn ja lähiympäristön suomalaisilla on näiden juhlien valmisteluissa tällä kertaa suurin urakka — minkä kunnian he ilomielin täyttävät — niin toiminta juhlan onnistumisen hyväksi on käynnissä kautta maan — ja maamme rajojen ulkopuolellakin. Kuorot ja muut ohjelman esittäjät sekä urheilijat ja voimistelijat ovat harjoitelleet ohjelmistoaan jo kuukausikaupalla Ontarion kaikissa suuremmissa suomalaiskeskuksissa. Juhlille odotetaankin nyt enemmän ohjelman esittäjiä kuin koskaan aikaisemmin. Kuorojen järjestämät konsertit, sekä seurojen vuosi- ja muut juhlat ovat antaneet ennakkotietoja siitä, että ohjelmiston taso tulee olemaan myös poikkeuksellisen korkea.

Tällä viikolla tulleen postin mukana saapui lehtemme toimitukseen Superiorissa ilmestyvä Työmies-Eteenpäin lehti, missä julkaistiin laaja ja verrattain yksityiskohtainen selostus tulevasta suurjuhlastamme. Tämä, yhdistettynä eräisiin yksityiskirjeisiin, on osoituksena siitä, että rajan eteläpuoleltakin saamme odottaa entistä enemmän juhlavieraita. Musiikki- ja urheiluväen puolesta kaunis kiitos Työmies-Eteenpäälle mainostuksesta — ja tervetuloa tänne juhlille.

* * *

Paikallisen juhlakomitean jäsenet ovat kertoneet, että juhlavieraita saapuu kautta laajan Canadan maan, aina Vancouverista sti, mistä tulee useita kulttuuritoiminnan harrastajia ja kannattajia Sudburyn suurjuhlille.

Mainita myös sopii, että Vapaus julkaisee erikoisen juhlanumeron mikä ilmestyy jo heinäkuun 20 pnä, eli niin, että se ehtii etäisemmillekin lukijoilleen suurjuhlien aatoksi. Ilmoituksia ja tervehdyksiä kerätään jo tähän juhlanumeroon. Samalla halutaan mahdollisimman paljon kirjoituksia musikaalisen ja fyyskulttuurisen toiminnan eri aloilta tähän numeroon. Mitä aikaisemmin nämä erikoiskirjoitukset saadaan toimitukselle, sitä parempi se on.

Sudburylaisista on sanottava, että he ovat yrittäneet tehdä mahdollisimman hyvää työtä siinä mielessä, että juhlat saataisiin "silmäruoan" ja yleisön palvelun kannalta mahdollisimman hyvin onnistuneiksi. Urheilukenttä pannaan niin hyvään kuntoon kuin se on suinkin mahdollista ja siinä mielessä onkin tehty jo paljon työtä: Työn Puistoa on kunnostettu ja kaunistettu monella eri tavalla — ja näitäkin töitä jatketaan edelleen. Sen lisäksi varataan mahdollisimman hyvä ravintola- ja muu palvelu.

Kaiken kaikkiaan voidaan siis siis todeta, että suurjuhlien valmistelu on edistynyt odotusten mukaisesti ja ehkä hieman paremminkin kuin täällä "kotipaikkakunnalla" kuin muissakin suuremmissa suomalaiskeskuksissa. Kun sitten ennen juhlia odotetaan, että Sudburyn juhlissa tullassa pyritään naapurisovun ja y h t e i s y m m ä r r y k s e n lisäämiseen keskuudessa niin kaikki tämä on takeena siitä, että tästä juhlasta odotetaan todellista kansan juhlaa, mihin kannattaa tulla vähän pitempienkin matkojen päästä. Juuri siinä mielessä tehdään nyt [illegible] loppuvalmisteluja.

PALON UHREINA KUOLI ARVIOLTA 300

Porcupinen kulta-alueen suuresta metsäpalosta kulunut 50 vuotta

Kirj. EMIL HANKILA

Tapahtuma, josta aion tässä kertoa on vuodelta 1911. Siitä tulee tiistaina kuluneeksi 50 vuotta. Kysymys on siitä suuresta metsäpalosta, joka riehui täällä kulta-alueella, ja mikä tunnetaan metsäpalojen historiassa Porcupinen suuren palon nimellä.

NELJÄN VUODEN ASUTUS

Paikkakuntamme oli silloin alkeellisessa kehitysvaiheessa. Olihan vasta kulunut tuskin neljää vuotta siitä kun ensimmäiset kullan etsijät olivat vaeltaneet niille mailla ja tehneet ensimmäiset löytönsä ja saattaneet ne rahamiesmaailman tietoon. Silloin alkoi tänne virrata pääomia ja teknillisillä välineillä ja tiedoilla varustettuja kaivantoasioiden tuntijoita — olihan kysymyksessä tämän mantereen erään suurimman ja rikkaimman kulta-alueen avaaminen satumaisten rikkauksien tuottamista varten kapitalisteille ja muille keinottelijoille.

Kaikkien tänne saapuneiden joukossa näyttelivät huomattavinta osaa kuitenkin ne karaistuneet työläiset, jotka avaavat kaikki rikkaudet, olivatpa ne missä tahansa. Ensimmäiset vuodet olivat olleet erikoisen kuumeista aikaa kun eri kaivantoyhtiöt kilpailivat kaivanto- y. m. rakennusten rakennuttamisessa ja tunkeutuivat entistä syvemmälle maan uumeniin etsien kultaa.

Rakennettiin rautatietä, jonka kiskot ulottuivat vähän yli South Porcupinen aseman. Se oli avattu liikenteelle ainoastaan "Kultakaupungille" saakka. Sieltä rahtitavaraa siirrettiin hevoskyydissä aina Timminsin läheisessä yhteydessä oleville kultakaivannoille saakka. Kaikki kuljetus tapahtui mutkaisia metsäpolkuja kierrellen sillä mitään varsinaista maantietä ei silloin ollut.

Vesiliikenne näytteli myöskin huomattavaa osaa. Porcupine-järven pohjois-päästä sen eteläpäähän vaikka matkaa oli tuskin kahta mailia. Tälle lyhyelle vesireitille ei tietenkään vielä voitu asettaa suuria laivoja eikä hinaaja-aluksia. Liikenne tapahtui veneillä, joissa oli moottori joko perälaudassa tai aluksen pohjalla. Silloin tällöin ne kuljettivat peräässään lonkkinoita lautan tapaista, riippuen kuljetettavan tavaran koosta ja painosta.

Sivumennen mainiten tiedetään kertoa, että tämän vesiliikenteen harjoittajina oli myöskin kaksi suomalaista, eräs Hill-niminen ja eräs toinen, jonka nimeä en ole saanut tietooni.

Nykyään on venemies hyvin harvinainen näky Porcupine-järvellä. Kun tiet ovat tulleet yleisiksi on kaikki liikenne siirtynyt teille.

YKSINÄISIÄ SIIRTOLAISIA

Tämän kultaperukan asujamiston muodosti niihin aikoihin yksinäiset miehet, jotka kuuluivat lukuisiin eri kansallisuuksiin, joiden edustajat asuvat yhä edelleenkin näillä perukoilla. Täällä karussa pohjolassa tapasivat toisensa monista eri maista saapuneet siirtolaiset. Heidän joukossaan oli myös suomalaiset hyvin runsaasti edustettuina.

Asunto-olot eivät olleet nykyisiin verrattuna tietenkään kehuttavat sillä monet kämpät oli rakennettu kiireisesti niistä rakennusaineista, joita kasvoi paikalla. Kaiken lisäksi olivat monet rakentaneet asuntonsa ylityönä vaikka yleinen työpäivän pituus oli silloin kymmenen tuntia ja usein sitäkin pitempi.

Mainittakoon tässä eräs suomalaisten "poortitalo", jonka omisti joitakin vuosia sitten kuollut Elias Korri. Se sijaitsee nykyisessä Pottsvillen kylässä, joka nimi paikkakunnalla oli jo silloin. Miehillä ei ollut mitään erillisiä huoneita, eikä edes erillisiä sänkyjäkään nukkumista varten. Sitä tarkoitusta varten oli rakennettu seinästä seinään ulottuvat laverit. Nekin oli vielä asumuksen kumpaisellakin sivulla, joten keskellä oli vain hyvin rajoitettu tila liikkumista varten.

Tällaisissa alkeellisissa olosuhteissa kohtasi sitten vakava onnettomuus Porcupinen kulta-alueen alkuraivaajia. Se tapahtui heinäk. 11 p. 1911.

METSÄPALOPÄIVÄ

Vielä tiedetään kertoa, että silloin oli ollut metsäpaloja ja erikoisen kuumia ilmoja noin parin viikon ajan. Edellisenä iltana alkoi sakea savu lisääntymään. Savu pani silmät karvastelemaan ja peitti kaikki lähiseudun tienoot. Kun ilma oli tyyni ja päivänpaisteinen, pysyi tukahduttava savu melkein paikallaan.

Kun Porcupinen alkuraivaajat heräsivät tämän kohtalokkaan päivän aamuna ja kiirehtivät työpaikoilleen, mikä kaivantoon, mikä rakennuksille ja mikä minnekin, ei kukaan saattanut aavistaa mitä päivä tuo mukanaan. Kenelläkään ei ollut vielä tietoa, että tuossa kuuniista heinäk. päivästä muodostui suurin suruun ja murheen päivä sen ajan asukkaille, jolloin tuhoutui kaikki se mitä oli rakennettu vuosia kestäneen uurastuksen avulla.

Tällaisesta ilmansuunnasta alkoi kokolailla voimakas tuuli, joka kuljetti mukanaan entistä enemmän savua. Ennenkuin ehdittiin puoleen päivään näytti tilanne muodostuvan uhkaavaksi. Enemmän savua ja voimakkaampi tuuli oli havaittavissa. Tuuli sai melkein myrskyn luonteen. Silloin monet käsittivät tilanteen vakavuuden.

Alkoi kiireinen työ. Asukkaat riensivät raivaamaan suojaksi joitain väliaukeamaa tulen vaaraa vastaan. Kaikki toivoivat, että tulen valta voitaisiin pysähdyttää siihen ja pelastaa tulen tuholta ne vaatimattomat asunnot, jotka oli siihen mennessä rakennettu. Mutta turhat olivat nekin toiveet.

Laajalle levinneet metsäpalot lisäsivät vielä jo entuudestaan voimakasta tuulta, joka muodostui aivan myrskyksi, saavuttaen noin 90 mailin tuntinopeuden.

Väestö joutui pakokauhun valtaan. Jokainen yritti paeta jonnekin — mutta mihin? Monet eivät ehtineet lähteä mihinkään työpaikoilta kun sakea savu tukahdutti heidät. Monet painautuivat maahan, yrittäen hengittää suomudan ja turpeiden lävitse.

West Domen kaivantoaukkoon paeni 27 henkilöä. Heidän mukanaan oli yhtiön johtaja Wiess perheineen. Mutta savu tunkeutui sinnekin ja tukahdutti heidät.

Dome-kaivannolta löydettiin erään kattopellin alta Vihtori Peura-niminen suomalainen tukehtuneena. Hän oli kotoisin Äänekoskelta. Tässä suurtuhossa ei tiedetä suomalaisia kuolleen muuta kuin kaksi. Ilmeisesti olivat suomalaiset maltillisempia ja neuvokkaampia kuin monet muut. Toisen kuolleen suomalaisen nimeä ei tiedetä. Hän on yksi niistä monista Canadan tuntemattomista sotilaista, jotka [illegible] tässä suuressa tuhossa.

Porcupinesta etelään Shawn townshipissa sijaitsevalla kaivannolla tavattiin 24 miestä kuolleina. He olivat kokoontuneet eräälle aukealle paikalle, joka ei kuitenkaan ollut tarpeeksi suuri. Miesten läheisyydestä löydettiin [illegible] karhu kuolleena. Eläin oli ilmeisestikin pyrkinyt ihmisten lähelle pelastaakseen henkensä. Tulen sanotaan kulkeneen 20 mailia tunnissa [illegible]

HUKKUIVAT JÄRVEEN

Pako muodostui kohtalokkaaksi veneissä olleille sillä ne olivat liian täyteen ahdetut kun asemalla olleen dynamiittivaunun räjähtäminen aiheutti valtavan veden liikehtimisen Porcupinen järvessä. Veneet kaatuivat ja niissä olleet joutuivat veden valtaan. Elleivät he osanneet uida, vajosivat järvelle pakoon lähteneet Vellamon helmaan. Näin muodostui järvestä surmanloukku monille ihmisille. Järvestä löydettiin kaikkiaan 26 henkilöä hukkuneena.

DYNAMIITTIRÄJÄHDYS

Suurta kauhua ja pelkoa lisäsi vielä edellämainittu dynamiitilla lastatun rautatievaunun räjähtäminen South Porcupinen asemalla. Se räjähti juuri palon riehuessa parhaimmillaan. Vaunun kappaleet lensivät ilmassa usean mailin etäisyyteen. Räjähdyspaikalla oli toistakymmentä jalkaa syvä hauta maassa ja useat lähellä olleet ihmiset loukkaantuivat. Kuten edellä jo mainuitsin aiheutti räjähdyksen aiheuttama ilmanpaine myrskyn järvessä, johtaen järvelle paenneiden hukkumisen.

Valtavan kuumuuden ja myrskyn johdosta laski Porcupine-järven vesi kolme jalkaa alapuolelle normaalin. Kaikista pienemmistä puroista kuivui vesi melkein olemattomiin. Siitä johtui, että kaloja kuoli suunnattomasti.

YLI 300 KUOLI

Ihmishenkien menetykset olivat myöskin suuret vaikka siitä ei ole olemassa mitään varmaa tietoa. Tokko koskaan saadaan varmaa tietoa siitä kuinka monta ihmistä kuoli tässä monien kymmenien neliömailien laajuisessa metsäpalossa. Palon jälkeen tiedettiin olleen kadoksissa kaikkiaan 583 ihmistä ja sen jälkeen tehdyt laskelmat osoittavat, että palon yhteydessä surmaantui ainakin 314 ihmistä. Mutta mitään ehdotonta varmuutta kuolleiden lukumäärästä ei ole. Se johtuu siitä, että väestö oli uutta ja vailla minkäänlaista järjestettyä kunnallishallintoa. Ihmisiä virtasi niihin aikoihin alituisesti kultaa etsimään ja muihin töihin, hyvän toimeentulon ja vaurastumisen toiveissa. Toisaalta taas monet lähtivät pettyneinä pois.

SUOMALAISTA NEUVOKKUUTTA

Melkein kaikki asuinrakennukset paloivat poroksi. Tiedetään kuitenkin, että Pottsvilleen jäi palamatta yki suomalaisen omistama talo. Sen omisti aikoinaan suomalaisten järjestöelämässä tunnetut Matti ja Anna Laine. Tämä talo pelastettiin siten, että miehet kastelivat vuodepeitteensä ja levittivät ne katolle sekä eniten tulen uhkaamille seinille. Kaikkien ihmeeksi pelastui talo sillä tavoin.

Palohaavoja saaneita oli paljon, eikä ollut mitään ensiapulaitteita ja ainoastaan yksi lääkäri koko alueella. Kaikki sairaat ja palaneet oli lähetettävä Haileyburyn sairaalaan, joka on täältä noin sadan mailin etäisyydessä. Mutta tilat olivat siellä pian täynnä ja kun kaikki eivät saaneet tarpeeksi pian asianmukaista hoitoa ja huoltoa niin monet kuolivat siellä palohaavojen takia.

JÄÄNYT UNHOITETUKSI

Melkein unhoitettu hautausmaa sijaitsee Porcupine-järven itäisellä laidalla, vähäisen matkan päässä etelään suomalaisten nykyiseltä urheilukentältä. Se on korkea niemeke, joka pistää järveen kapeana suikaleena, ollen ehkä noin 500 jalan pituinen. Siihen niemeen on haudattu kaikki palon uhrit, joiden jäännöksiä kyettiin kuljettamaan paikalle. Mutta hautauksia suoritettiin myöskin ympäristön metsissä, missä kulloinkin tavattiin kuolleitten jäännöksiä.

Joukkohautaan haudatuille ei ollut ruumisarkkuja. Ruumiit käärittiin vain vuodepeitteeseen tms. ja aseettiin vierekkäin hautaan. Siinä ei tullut kysymykseen uskonto eikä kansallisuus sillä kaikki olivat aivan saman arvoisia ainakin tässä suhteessa. Monien kuolleiden nimet eivät olleet tiedossa, eikä myöskään se koska ja missä he olivat syntyneet ja kasvaneet, mutta heillä oli kaikilla sama yhteinen kohtalo. Heidän hautajaisissaan eivät kaikuneet kirkkojen kellot eikä urkujen suruhymnit.

Paljastetuin päin saattoivat tämän pohjoisen alueen alkuraivaajat toverinsa viimeiseen lepopaikkaan ympäristössä, joka oli mustaksi palaneessa surupuvussa.

Kaikki oli hiljaista . . .

Ei edes linnun kesäinen viserrys tuonut lohtua jälkeen jääneiden sureviin sydämiin.

Tuolle pienelle ja nykyisestä elämästä sivuun ja unhoon jääneelle hautausmaalle on pystytetty muistopatsas, josta jälkipolvet voivat lukea:

Pystytetty Canadan kansalaisten puolesta ja Toronton kauppakamarin Ontarion tulipalosta kärsineiden avustamiskomitean toimesta niiden muistoksi, jotka kärsivät ja menettivät henkensä siinä suuressa tulen riehunnassa, joka lakaisi tämän alueen heinäk. 11 pnä 1911.

Diefenbaker paljastamaan Tshevchenkon patsaan

Winnipeg. — Manitoban lainlaatijakunnan talon edustalle on pystytetty 3 000 paunaa painava pronssinen ukrainalaisen runoilijan Taras Tshevchenkon patsas 20 tonnia painavalle graniittiperustalle. Canadan pääministeri Diefenbaker on luvannut paljastaa patsaan ensi sunnuntaina pidettävissä seremonioissa.

Patsas valmistettiin New Yorkissa ja oli teon alla 18 kuukautta. Se tuli maksamaan $100,000, joka summa saatiin kokoon yksityisten lahjoituksista.

— Neuvostoliitossa rakennettiin viime vuonna 14 asuntorakennusta kutakin 1,000 asukasta kohti kun samaan aikaan Yhdysvalloissa rakennettiin noin seitsemän ja Britanniassa vähän vaille kuusi.

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Unohtunut kohta

Lapsena ollessani poikkesin kerran äitini kanssa kylään. Emäntä kertoi juuri pitäneensä perusteellisen siivouksen ja kaikki paikat kiilsivätkin puhtauttaan. Istuessamme pöydän ääressä ja emännän poistuessa hoitamaan kahvipannuaan aloin katsella puhtaan pöytäliinan kuvioita ja näin että lutikka käveli pöydällä. Osoitin sitä äidilleni, mutta hänen varoittavat silmäyksensä lopettivat minulta kaikki muut aikeet. — Melkein samanlaiseen asemaan jouduin kerran junavaunussa nähdessäni seinillä torakoita ja koettaessani pitää itseni niistä mahdollisimman kaukana.

Eräs entinen työtoverini puhui laveasti ja kauan kuinka hän on taas kaikki paikat siivonnut, että tuleppas katsomaan. En voinut mitään sille, että heti ovesta astuessani katosta riippuva lampunvarjostin veti huomion puoleensa pölyisyydellään, sillä se oli jäänyt pyyhkimättä useammankin siivoamiskerran aikana. Nämähän ovat pikku juttuja ja kukin hoitaa oman huushollinsa niinkuin parhaaksi näkee, mutta se vaan joskus huvittaa kun siitä siivoamisesta pidetään niin kova touhu, itsetehostus ja toisen aliarviointi.

Kun sitten vuosien aikana näin yhdessä ja toisessa paikassa sellaisen kohdan joka sivuutti emännän pölyrievun, aloin tarkastella itseäni minkä kohdan unohdan ja arvatkaapa mikä se oli? Toisessa sohvassa meillä on selkätuki, joka pitää irtotyynyt pystyasennossa ja tämä tuki jäi usein pyhkimättä, vaikka tyynyt ulkonakin tuuletin, kun ei sillä hetkellä ollut pölyriepua juuri kädessäni ja ajattelin tehdä sen myöhemmin. Kun tämän huomasin niin suutuin itselleni niin, että annoin perheelle käskyn muistuttaa onko tuki pyhitty. Tätä kysymystä ei ole kyllä koskaan esitetty, mutta se hyöty oli sen ehdottamisesta, että sen jälkeen olen sen muistanutkin pyyhkiä. En ole vielä löytänyt onko joku toinen paikka samanlainen kompastuskivi.

Eihän tällaista voi tapahtua oikeille kodinhoitajille, mutta kylläkin meille tavallisille, jotka eivät joka käänteessä riehu harjoineen ja pölyriepuineen. Mikä on Teidän unohtunut kohtanne? Ettekö kirjoittaisi siitä lyhyesti Eevalle Kodin piiristä palstalla julkaistavaksi meille kaikille yhteiseksi huviksi ja hyödyksi, on joskus hyvinkin lohduttavaa tietää, että meitä tavallisia maijoja ja liisoja on sittenkin enemmistö kamppailemassa jokapäiväisten ongelmien kanssa.

Gigolot takaisin

Lontoosta ilmoitetaan, että Amerikan naiset, naimattomat, eronneet, lesket tai muuten yksinäiset, ovat herättäneet henkiin gigolo ammattikunnan, poikaystävän niille joilla on varaa siihen.

Gigolot olivat nokkelia, kiilloitettuja, muodikkaita ja komeita nuoria miehiä, jotka tarjosivat seuraansa maksusta varakkaille naisille ennen Toista Maailmansotaa. He hävisivät sodanaikana kun tuli muutakin ajattelemista kuin huvittelua ja asiakkaatkin vähenivät.

"Ja nyt", sanoo Harry Meadow, joka on erään parhaan lontoolaisen yöklubin johdossa, "minulla on kolmekymmentä amerikkalaista naista käsittävä matkailijaryhmä, jotka istuvat kuunnellen musiikkia ja sanovat haluavansa tanssia. Kenen kanssa? kysyin. "Te hankitte meille seuraa", he vastasivat.

Meadow sanoi keskustelleensa pääjohtajan kanssa ja he sopivat siitä, että tarjoavat 14 dollaria illasta ammattitaitoisille tanssijiolle. Eikä puhelin ole lakannut soimasta sen jälkeen. Ensimmäisenä päivänä tuli viisikymmentä tarjousta miehiltä, jotka sanoivat olevansa näyttelijöitä, liikemiehiä, taiteilijoita, kirjanpitäjiä j.n.e. kaikki halukkaita huvittamaan amerikkalaisia naisia vakituisena työnään.

Uusin kulkuneuvo

Kaupungin puisto-osastosta on annettu hyvä uutinen Toronton saaressa asuvien liikennepulman ratkaisemiseksi. Buffalolainen toiminimi valmistaa vaahtokumisia kenkiä, tai olisiko paikallaan käyttää nimitystä suksia, jotka ovat viisi jalkaa pitkät, painavat seitsemän paunaa kappale ja myydään USAssa 40 dollaria pari. Niitä laahataan jaloissa, siis hiihdetään vedessä ja niillä pääsee noin kolme mailia tunnissa. Matka ei siis ole nopeudella pilattu, mutta suksien käyttäjä ei ole sidottu laivojen kulkuvuoroihin ja on jännittävää, etenkin jos järvi on levoton. Saaren ja kaupungin välinen liikenne on vasta alkua ja ennustetaan, että pian on näitä hiihtelijöitä ylittämässä Ontario-järveä.

Ehkä joku uskalikko lähtee tällaisilla vesisuksilla ylittämään Atlantiakin, mutta on oltava varovainen Englannin ja Ruotsin rannikolla, ettei tule yhteenajoa jos siellä sattuisi olemaan joku hiihtelemässä, sillä heillä on vasemmanpuoleinen liikenne.

Kun vähän aikaa odotellaan niin käy ehkä toteen se skotlantilaisen toivomus, joka kuuluu seuraavasti: Skotti seisoi laivankannella New Yorkin satamassa juuri ylitettyään Atlantin. Näki kuinka sukeltaja nousi vedestä ja sanoi vaimolleen: "Tuota tietä meidänkin olisi tullut käyttää niin olisimme säästyneet kalliista laivalipunhinnasta."

SITÄ JA TÄTÄ

IKÄVÄ PLANEETTA

Innokas tiedemies kysyi avaruusmieheltä: — No, onko Marsissa mitään elämää?

Avaruusmies vastasi: — Hiukan liikettä lauantai-iltaisin, mutta muulloin niin kirotun hiljaista.

Tilatkaa Vapaus!

PÄIVÄN PAKINA

Uskonnon opetus kansakouluissa

Vastarinta uskonnonopetusta vastaan Ontarion kansakouluissa kasvaa ja voimistuu yhtä hyvin eri kirkkokuntiin kuuluvien uskovaisten kuin ei-uskovaistenkin keskuudessa.

Kuvaavana seikkana voidaan mainita, että vaikka esim. Ontarion koululautakuntien jäsenet ovat ilmaisseet valtapiirien mukana kulkien kannattavansa uskonnon opetusta kansakouluissa, hekin ovat kuitenkin sitä mieltä, että tässä opetuksessa olisi tehtävä perustavaa laatua oleva muutos. Koululautakunnan jäsenten mielestä lapsille olisi opetettava maailman tärkeimpien uskontojen "historiaa" sen sijaan, että lapset alistettaisiin nyt voimassa olevan tavan mukaan "aivopesun" alaiseksi etuoikeutetussa asemassa olevien ((suurempien) kirkkojen hyväksi.

Koululautakuntien jäsenet esittivät siis, että kansakouluissa opetettaisiin kaikkien tärkeimpien uskonhaarojen historiaa, eikä uskontoa. Se olisi vississä mielessä historian opetusta eikä niinkään paljon yhden tai toisen uskonsuunnan "käännytystyötä".

Tämä tyydyttäisi ehkä niitä syvästi uskovaisia ihmisiä, jotka ovat kapinapäällä siksi kun heidän lapsilleen opetetaan valtion kouluissa "väärää uskontoa", eli sellaista uskontoa, mitä he eivät oman uskomuksensa perusteella voi hyväksyä.

Ja tällaisia ihmisiä on Ontariossa sekä muualla Canadassa hyvin paljon. Totta on, että lasten ei ole pakko mennä Ontariossa lainkaan uskontotunnille. Mutta kun heille ei ole järjestetty muuta oppiainetta eikä säädyllistä ajanvietepaikkaa uskontotunnin ajaksi, niin vain aniharvat vanhemmat rohkenevat pyytää lapsilleen vapautusta uskonnonopetuksesta, koska se saattaisi heidän lapsensa "poikkeusasemaan" ja jonkinlaisiksi "silmätikuiksi" kouluissa.

Tästä johtuu, että esim. juutalaisten lapset, jotka eivät usko lainkaan Uuteen Testamenttiin eikä Jeesukseen, joutuvat vanhempiensa mielestä uskonnon nimissä väärämielisen aivopesun uhreiksi kouluissa — ja juutalaiset eivät ole tässä suhteessa yksinään Canadassa. Asia on sitäkin pahempi kun tämän uskonnon varjossa harjoitettavan aivopesun kohteeksi alistetaan pahaa-aavistamattomia lapsia jo lastentarhasta lähtien.

Monet vähemmistöryhmiin kuuluvat uskovaiset olisivat varmaan iloisempia, jos uskonnon historiaakin opetettaisiin vasta kansakoulun viimeisillä luokilla tai jatkokouluissa, eli silloin kun lapset voivat paremmin jo ymmärtää, mistä on todella kysymys.

Ottaen huomioon maailman johtavien uskonlahkojen suuruus — kristinusko, muhamettilaisuus, buddhalaisuus jne. — puhumattakaan nyt pienemmistä uskonlahkoista, kansakoulujen ensi luokilla ei tällaista monitahoista aihetta voida mitenkään käsitellä. Kun vielä huomioidaan Ontarion lasten tai paremminkin heidän vanhempiensa monikirjavuus uskonnolliselta kannalta katsottuna, uskonnon historiankin opetus aiheuttaa vain hämminkiä, sekaannusta ja väärinymmärrystä lapsille varsinkin kansakoulujen ensimmäisillä luokilla.

Meidän henkilökohtainen käsityksemme on, että uskonkysymykset olisi parasta jättää kokonaan pois kouluohjelmasta — kirkkojen ja muiden kansalaisjärjestöjen sekä vanhempien yksityisasiaksi.

Mutta Ontarion koululautakuntien jäsenten ehdotus uskonnon eri haarojen historian opettamiseksi nykyisen aivopesun asemesta olisi mielestämme tervehdittävä edistysaskel, vallankin jos tätä uskonnon historiaa opetettaisiin lapsille vasta sitten kun he voivat jo sen "sulattaa" eli ymmärtää.

Kuvaavaa muuten on, että nykyisen uskonnonopetuksen puolustajatkin joutuvat turvautumaan niin ontuviin ja hatariin puolustuksiin, että hekin puhuvat asiallisesti uskonnonopetuksen lopettamisen puolesta.

Ottakaamme Ontariosta itse pääministeri Leslie Frost. Vieraillessaan täällä Sudburyssa toukokuun lopulla Laurentian yliopiston ensimmäisessä päästötilaisuudessa, pääministeri Frost sanoi uskovansa "vakaasti uskonnonopetukseen kouluissa ja yliopistoissa. Hän sanoi: "Oppimiseen pitäisi kuulua muutakin kuin tiedettä. Siihen pitäisi kuulua . . . myös uskonto."

Adolf Eichmannin oikeuskuulustelussa paljastuneet hirvittävät teot viittaavat siihen, mitä voi tapahtua ihmiskunnalle, jos siltä riistetään henkiset arvot, sanoi mr. Frost . . . "Nousee kysymys, mitä hyötyä on opetuksesta, jos emme tiedä, miten käyttää sitä oikein", sanoi hän.

Tosiasia tietenkin on, että natsien julmuudet, mukaanlukien 6,000,000 juutalaisen tappaminen, tehtiin lempeään Jumalaan vedoten ja hänen nimissään. "Kristillinen" natsivaltio vetosi "Jumalan apuun" jotta "jumalaton" kommunismi voitaisiin lyödä maan uumeniin! Itse Hitler julisti saksalaisille, että Jumalalta voidaan odottaa apua Saksan sotavoimille, jotka hän oli Neuvostoliittoon lähettänyt. Ja mikä hirveintä, mikään kirkko Saksassa ja muissa fasistimaissa ei kirkkokuntana noussut toisen maailmansodan natsikomentoa vastaan. Yksikään kirkko ei yrittänytkään nostaa fasistimaissa edes pikkusormeaan joukkomitassa kidutettujen, raadeltujen ja tapettujen juutalaisten tai sodanvastustajien puolesta. Jos siis pääministeri Frostilla ei ole sen parempia argumentteja kuin tapaus Eichmann uskonnonopetuksen jatkamisen puolesta, niin se on avoin tunnustus siitä, että koko uskonnonopetuksesta olisi Ontarion kansakouluissa luovuttava ilman muuta. — Känsäkoura.

Ulkomaalaiset juoksijat yllättivät Moskovassa

Moskova. — Sunnuntaina jatkuivat täällä Znamenski-veljesten muistokilpailut erittäin hyvätasoisten tulosten merkeissä. Suurin sensaatio tapahtui 1,500 ja 10,000 metrin juoksuissa, joissa komeat pokaalit menivät ulkomaalaisille. 1,500 metrillä oli paras Ranskan Jazy ajalla 3.42,5 ja 10,000 metrillä Englannin Heatley 29.01,0. Neuvostoliiton Zaharov jäi loppukirissä muutamia metrejä.

3 000 metrin estejuoksussa käytiin luja kilpailu, josta puhuu voittajana suoriutuneen Itä-Saksan Buhlin aika 8.35,0.

Moukarinheitossa saavutti Vasili Rudenkov NLn ennätyksen 68.92 ja kaksi muuta heitti yli 65 metrin.

Myös keihäänheitto oli jossakin määrin yllätyksellinen. Sen voitti Ranskan Maguet tuloksella 78.71.

Suomalaisilla ei näissä kilpailuissa ollut menestystä. Seiväshyppyssä sijoittautui Landström yhdeksänneksi tuloksella 430. Nisula pääsi keihäskilvassa neljänneksi heittetyään 74.70.

TULOKSIA

200 m: 1) Marian Foik Puola 20,8. Toisen ja kolmannen paikan jakoivat keskenään Tshekkoslovakian Vilem Mandlik 21,00 ja Iso Britannian David Jones.

800 m: 1) Vasili Savinkov 1.49,2; 2) Abram Krivoshejev 1.49,5; 3) Valeri Bulyshev 1.49,9.

1500 m juoksu: 1) Michael Jazy Ranska 3.42 5; 2) Vitold Baran Puola 3.42,7; 3) Zoltan Vamos Romania 3.43,7.

400 metrin aidat: 1) Salvatore Morale 50,5 (uusi Italian ennätys); 2) Georgi Tshevytshalov NL 50,7; 3) Vladimir Korenehski NL 51,8.

3000 m estejuoksu: 1) Herman Bühl DDR 8.35,0; 2) Nikolai Sokolov NL 8.38,2; 3) Laver Nafoditski NL 8.40,6.

10,000 m: 1) Basil Heatley Englanti 29.01,0 (kärkiaika tänä vuonna maailmassa).

20 km kävely: 1) Gennadi Solodov NL 1.21,35,2 sek. 2) Grigori Banitshkin NL sama aika; 3) Anatoli Vedjakov 1.31,53,0.

Moukari: 1) Anatoli Rudenkov 68,92 (uusi NLn ennätys); 2) Juri Bakarinov 66 80; 3) Anatoli Samostvetov 65,40.

Kuulantyöntö: 1) Silvio Meconi Italia 18,29; 2) Denis Silvestr Iso-Britannia 18,23; 3) Vilmos Varju Unkari 17,90.

3-loikka: 1) Vitold Krejer NL 16,11; 2) Oleg Fedosejev NL 16,07; 3) Tjan-Tsao-Vun Kiinan kansantasavalta 15.93.

Seiväshyppy: Jan Krasovskij NL 460; 2) Igor Petrenko NL 450; 3) Manfred Preusger Itä-Saksa 450. (Eles Landström oli yhdeksäs tuloksella 430).

Keihäänheitto: 1) Michel Maquet Ranska 78,71; 2) Viktor Tshibulenko NL 76 23; 3) Vladimir Kuznetsov NL 76,11; 4) Pauli Nevala Suomi 74,70.

Naisten 80 m aidat: 1) Irina Press NL 10,7; 2) Rimma Kosheleva NL 10,9; 3) Lilija Makoshina NL 11,1.

200 m juoksu, naiset: 1) Maria Itkina NL 23,8; 2) Ludmila Ignatjeva 24,1; 3) Valentina Maslovskaja NL 24,3.

800 m juoksu, naiset: 1) Sim Kim Dan Korean kansantasavalta 2.04,6; 2) Gerda Kraan Hollanti 2.06,4 (uusi Hollannin ennätys); 3) Jekateria Parljuk NL 2.07,0.

Naisten pituushyppy: 1) Tatjana Tshelkonova NL 630; 2) Valentina Shaponova NL 614; 3) Helga Hoffman Länsi-Saksa 606.

Kiekko, naisten: 1) olympiamestari Tamara Press NL, loistavalla tuloksella 57,00; 2) Antonina Sotlushina NL 51,87; 3) Doris Müller 51,82.

Heiskasen keihäs lensi 72.90

Jalasjärvi. — Jalasjärven Jalaksen Koskuen kentän vihkiäiskilpailuissa saavutti parhaimman tuloksen keihäänheittäjä Kaarlo Heiskanen, jonka paras heitto kantoi 72.90.

Koskinen hyppäsi 190 Rantanen heitti 72.06

Kauvatsa. — Kauvatsan Tuloksen (TUL) järjestämissä yleisurheilukilpailuissa sunnuntaina heitti Jouko Rantanen keihästä 72.06. Albert Koskinen ponkaisi korkeutta 190.

KAIKENLAISIA VAKUUTUKSIA
O.K. JOHNSON & ASSOCIATES LIMITED
Soittakaa tai kirjoittakaa
OLAVI NUMMINEN — HELEN HIRVONEN
HI. 4-3356 — WA. 3-4378
697 Bay St., Toronto, Ont. EM. 6-8586

Onnittelumme suomalaisten suurjuhlalle . . .

LIITTO-, LAULU- JA SOITTOJUHLALLE

SUDBURYSSA

Elokuun 5 ja 6 pnä vietetään Sudburyssa Canadan suomalaisen kulttuurityön suurjuhlat — LIITTO-, LAULU- JA SOITTOJUHLAT, jonka johdosta VAPAUS ilmestyy erikoisena juhlanumerona heinäkuun 20 päivänä.

Tämän juhlanumeron avulla voivat Canadan suomalaiset kautta maan tervehtiä ja onnitella kulttuurityön yhteistä vuotuista suurjuhlaa, kulttuurityön tekijöitä ja suurta juhlayleisöä.

HENKILÖTERVEHDYSTEN HINNAT: 50c JA $1.00. ERIKOISKEHYKSESSÄ $2.00.

Kaikkien juhlanumeron aiottujen tervehdysten ja ilmoitusten tulee olla lehtemme konttorissa heinäkuun 10 päivään mennessä.

Kerääjän nimi ______________________

Paikkakunta ______________________

KIRJOITTAKAA NIMENNE SELVÄSTI

Nimi	$	¢

CLUB news

Editorial

Canada Day 1961

Canada celebrated her 94th birthday on July 1. What did this birthday mean to Canadians? A holiday at the lakeshore, a hot summer day in town, another work day? Or did it inspire us to celebrate Confederation with pride in our country's accomplishments through almost a century of great universal progress.

In 1867 Confederation meant that Canada was seeking self-determination as an independent member of the world community of nations. The future lay waiting for her to develop her natural resources for the good of her citizens, to develop her own political framework to suit her people's needs. But then, her economic and political destiny was controlled by British self-seekers whose interest in Canada was for profit. And as the years rolled by, Canada became culturally, economically and politically more dependent on the U.S. And while Canadian allegiance has changed from Britain to America the fact remains that Canada has yet to find the independence she sought in 1867.

Canadians must determine to celebrate Canada's next birthday knowing that she has thrown over the fetters of American domination. Let Canada really attain the maturity of her years, and emerge as a world power able to assume the responsibility of total disarmament, trade with the whole world, and development of indigenous industries which will banish unemployment forever.

That is the way to celebrate birthday number 95! Agreed?

Space and Want

"We can afford to wait 50 to 100 years before pursuing investigations into space . . . What is the hurry about space development? Investigations are not producing anything useful for the foreseeable future." The above statement by Dr. Brock Chisholm, the former director of the World Health Organization, on the value of space exploration is typical of many Canadian writers, editors, and leading citizens. Dr. Chisholm also believes that combatting hunger and disease and providing security for a troubled world would be of greater benefit to mankind than tossing a man into space.

Frank Tumpane also believes that there are more important things to be done than to race off into space . . . He writes in the Telegram February 14, 1961, "For me, there is terrible irony in the spectacle of two world titans frantically pouring out hundreds of milliond of dollars on rockets while millions in their own lands are ill-clothed, ill-fed and ill-housed."

"In the foreseeable future, what good will accrue to humanity through sending these rockets into space, these satellites into orbit? It seems to me the struggle has become a crazy contest, serving little but the slacking of national pride".

These critics and others have raised a reasonable question: is the great expense incurred to conquer space by the U.S. and Soviet Union worth the rewards in power, prestige, scientific discovery, and potential economic gain? To look into this argument, the following question must be answered. How expensive are the American and Soviet space programs? What are the programs? What have been the immediate results and what are the potential rewards? Is the space race worth it — today when men are starving, ill-clothed, and poorly housed as Tumpane asks? Would it not be best to have space exploration and study for another fifty to one hundred years as Dr. Chisholm suggests?

COST

The cost of the space programs are staggering. Dr. J. R. Killian, M.I.T. Head, writing in **Science** (January 6, 1961) wonders whether even the rich US. can pay for the "space race". The U.S., according to **U.S. News and World Report** is spending more than two billion dollars a year on space study. Project Mercury, the one that shot Sheppard into the Atlantic, up to that flight had spent a half a billion dollars and had yet to orbit a man. But when space expenditures are compared with the massive U.S. defense budget of 46.6 billions under which the space program is listed, it is seen that it represents less than 5% of defense spending.

It is not known how much the U.S.S.R. is spending on its space program, but in an interview which Khruschov gave Walter Lippman of the **N.Y. Herald Tribune** in Mid-April, a general strategy on Soviet atomic weaponry was stated by Khruschov and this may assist in understanding Soviet space spending. Lippman, quoting the Soviet Premier, writes, "The U.S.S.R. will never do any underground testing because the U.S.S.R. does not see any value in small, tactical weapons. The smaller ones are expensive and they can decide nothing. The fact that they are expensive doesn't bother you (U.S.) because you don't care what you spend and, what is more, many of your generals are connected with big business. But, in the U.S.S.R., we have to economize, and tactical weapons are a waste."

Perhaps this reasoning can apply equally well to their space spending. The Soviet Union does not now spend much money on the many varied small problems which arise with space research development. Placing man on the Moon and deep-space probes are apparently considered the most important strategic goals and these programs appear to receive the most attention. Perhaps they believe once the major tasks are accomplished the smaller problems will be more readily solved.

The U.S. has tackled the whole spectrum of space problems at once and therefore is probably spending much more than the Soviet Union. Even so, Soviet research has undoubtedly been expensive. Although the number of U.S. successful space vehicles almost triples the U.S.S.R.'s (42 to 15 at latest count), the weight lofted by the Soviets exceeds the American total many times over (as does the propaganda value of the successive and impressive firsts which her single-minded program is bringing in) and would accordingly be expensive to get off the ground.

Since Yuri Gagarin's flight, the U.S. has begun to analyze what can be done to get back into contention in the space race. The fear of being left behind militarily in space has been voiced by U.S. military spokesmen such as U.S. Air Force Chief of Staff General Thomas D. White, "I believe that a very critical period is upon us In fact, I consider the total power represented by the growing Soviet aerospace strength to be perhaps the greatest threat in the history of our country." Ford Eastman, writing in the May 1 issue of **Aviation Week**, states that a ". . . Swift re-examination of national space goals in an apparent effort to find areas where the U.S. might beat Russia to some spectacular space achievements has been ordered by President Kennedy."

The apparent answer to the dilemma of fear and lost prestige will be the speed-up of the U.S. satellite and probe program which amounts to 200 vehicles, including a moon landing, by the Apollo, in the next ten years with a total cost of between 20 and 40 billion dollars. The Apollo is apparently President Kennedy's prestige package since most of the Gagarin-inspired 600 million dollar increase in next year's U.S. program will go to the Apollo project.

AIM FOR SPACE RESEARCH

Nigel Calder (**New Scientist**, April 20, 1961) believes, "The central aim of space exploration, and its chief inspiration, is surely the landing of instruments and men on the moon and the planets, in particular to search for life on other worlds."

In March of 1959, Professor G. V. Petrovich stated the Soviet

(Cont'd on Page 4)

Alpo Nisula 16.95 Pattijoella

Vetelin Urheilijain Alpo Nisula saavutti Pattijoen kilpailuissa kuulatuloksen 16.95.

Keihäänheitossa Paavo Niemelä teki Pohjois-Pohjanmaan piirienätyksen 69.61.

Sosgornik 18.16 Schmidt 771

Poznan. — Puolan ammattijärjestöjen yleisurheilumestaruuskilpailujen toisena päivänä oli Suomen TUL:n edustajista mukana vain Pentti Mäkilä, joka sijoittui kolmanneksi 200 metrillä ajan ollessa 22,2. Matkan voitti Kaniecki, joka sai ajaksen 21,8.

Kuulantyönnössä saavutti Puolan Sosgornik loistotuloksen 18.16. Pituuden voitti J. Schmidt 771.

Hyviä tuloksia Helsingin kansainvälisissä kisoissa

Helsinki. — Viikon alussa oli Helsingin stadionilla suuret kansainväliset yleisurheilukilpailut, joissa oli mukana urheilijoita USA:sta, Uudesta Seelannista, Britanniasta, Ranskasta ym.

Kuulantyönnön voitti USA:n Jay Silvester uudella stadionin ennätystuloksella 18.26.

Toisen voiton sai USA korkeushypyssä, jonka Bob Avant voitti tuloksella 210. Toisen ja kolmannen tilan jakoivat Suomen Hellen ja Australian Ridgway tuloksella 195.

Juoksuissa eivät amerikkalaiset ylet yneet voittoon. 400 metriä voitti Britannian Brightwell 46 6. USA:n Williams oli toinen 46,7 ja Plummer kolmas samalla ajalla.

800 metrillä isännöi Uuden Seelannin P. Snell, jonka voittoaika oli 1.47,6. Itä-Saksan Matuchewski oli toinen ajalla 1.48,4 ja Suomen Oiva Salonen kolmas 1.48,7. USAn Dupree oli vasta seitsemäs.

Uusi Seelanti sai voiton myöskin 5,000 metrillä, jossa Murray Halbergin ajaksi merkittiin 13.57 4. Britannian Pirie oli toinen ja Suomen Höykinpuro kolmas ajoilla 14.02,2 ja 14.04,0.

THE D. J. ROBB FUNERAL HOME
SUOMALAISTEN SUOSITTU HAUTAANTOIMISTO
Puhelin ED 7-5252
102 N. Victoria St., Sarnia, Ont.

Suomen Urheiluliiton viestimestaruudet

Helsinki. — Suomen Urheiluliiton viestimestaruudet ratkottiin sunnuntaina Vaasassa paikallisen Vasaman toimiessa kisojen järjestäjänä.

Miesten 4 x 100 m loppukilpailu: 1) Lauttasaaren Pyrintö I 42,4; 2) Turun Toverit 42,5; 3) Lahden Urheilijat 42,8.

4 x 800 m miehet, loppukilpailu: 1) Kaipolan Vire I 7.37.8.

Pojat 4 x 100 m, loppukilpailu: 1) HKV 44.9; 2) Tampereen Pyrintö 45.4; 3) TuUL 46.1.

Eesti hävisi uimaliiton joukkueelle 3—4

Tallinna. — Sunnuntaina suoritettiin Suomen Uintiliiton ja Eestin maajoukkueen välinen vesipallo-ottelu, jonka Uintiliitto voitti 4—3.

Maanantaina suoritettiin ottelun toinen osa, josta puuttuu tiedot.

Pikku Liitto Laulu Juhla

Toronto. — Just to give a foretaste of what we will see and hear in Sudbury in August. Toronto has planned its annual Pikku Liittojuhla for July 8—9 at Tarmola.

Imagine a starlight night and a balmy breeze wafting the strains of dance music from a 10-piece orchestra and you've just imagined the Saturday night dance at camp.

Imagine getting up at dawn to watch track and field events (which start at 10 a.m.), and then after a good home-cooked meal in the restaurant, listening to the choir and watching gymnastics and folk dances (at 2 p.m.) you've just imagined an interesting Sunday at camp.

Come and enjoy the July 8—9 weekend at Tarmola. Your support will help finance the trip to Sudbury in August.

Lämpöaalto Euroopassa

Lontoo. — Länsi- ja Keski-Euroopassa vallitsee oikea lämpöaalto ja lauantaina ilmoitettiin huomattavan korkeista lämpötiloista Englannista, Ranskasta, Saksasta ja Italiasta.

Ranskassa lämpötila nousi 34 asteeseen. Oluella oli valtava menekki kuumuudessa, ja sen hintakin nousi Pariisissa 4 centimeä litralta.

Brysselissä katujen asfaltti alkoi sulaa. Tuhannet ihmiset autoissa ja täpötäysissä junissa ja busseissa pakenivat kuumuutta rannikolle.

Lämpimimmät paikat Italiassa olivat Rooma, Messina ja Trieste, joissa oli 32 astetta.

Hollannissa oli lauantaina vuoden lämpimin päivä, lämpötila oli 30 astetta.

Myös Tanskassa ja Sakassa elohopea nousi noin 30 asteeseen. Saksassa Dortmundissa oli 25 astetta.

Puolassa kaksi viikkoa vallinneen lämpöaallon ilmoitetaan aiheuttaneen 446 ihmisen hukkumisen kesäkuussa.

Lontoossa mitattiin 33 astetta, mikä on korkein lämpötila vuoden 1947 jälkeen.

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Tämän viikon maanantaina julkisuuteen annetussa lausunnossa Järvienpään alueen työväen unioiden edustajisto piirineuvostonsa nimessä uudisti protestin Abitibi-yhtiön presidentin Mr. Ambridgen lausuntoon nähden, että luoteis-Ontariossa ei ole perusteita teollisuuskehityksen laajentamiselle. Lausunnossa myös tuli täysin todetuksi, että kaikki muut Ambridgen esittämät väitteet olivat totuudenvastaisia. Työläisten palkat eivät ole nousseet läheskään niin paljon kuin teollisuusyhtiöiden voitot. V. 1960—1961 katkaisukauden ajalla luoteis-Ontariossa oli korkeimmillaan työssä 15,000, mutta katkaisun yleismäärä oli korkeaampi kuin 1955—56 sesongin ajalla, jolloin oli työssä 19,000 työläistä. Samoin paperitehtaiden tuotanto on jatkuvasti lisääntynyt, niin että tuotantomäärä on lähes kaksinkertainen verrattuna mainittuihin vuosiin, jotavastoin työläisten lukumäärä ei ole yhtään lisääntynyt, vaan päinvastoin. Automatisoinnin ansiot on jäänyt kokonaan yhtiöille, vaikka teollisuuden työläisille pitäisi langeta osuus. Lausunnossa mainitaan, että Europan maissa on omaksuttu sellainen kanta yleisenä, että teollisuuksien tulee omaksua vastuunalaisuus työläisten toimeentulosta ja hyvinvoinnista.

(Jatkuu siv. 4)

Avioliittoon vihitty

Miss Thelma Irene Mäki

Beaver Lake, Ontario

ja

Mr. Arden Peter Gilchrist

Spring Bay, Manitoulin Island, Ontario

Parhainta onnea ja menestystä teille, Thelma ja Arden, avioliittonne yhteisellä polulla toivottavat seuraavat sukulaiset ja ystävät:

Valokuva: Galardo Studio, Sudbury, Ont.

Lily ja Eiler Mäki
Mrs. Ada Gilchrist ja perhe
Manda ja Antti Aalto
Sanni ja Jacob Mäki
Terttu ja Auri Mäki
Leonard Tolonen
Heikki Ojanperä ja perhe
Mr. ja mrs. Hector Bribeau
Ilona ja Wm. Ojanperä
Kaisa ja Lauri Niemi
Walter ja Tyyne Kangas
Senja ja Vic. Jutila
Helmi ja Werner
Mary ja Joonas Kivi
Mari ja Matti Johnson
Helmi ja Niilo Niemi
Sofia Rönkä
Taimi ja Antti Äystö
Aino ja Väinö Anttila
Sytelät
Hilma Jussila
Henry Orre
K. Sheils
Elsie ja Rolf Jäntti
Haniel Kalenius
Viola ja John
Aino ja Tauno Kolari
Lempi ja John Luopa
Aune ja Carl Saarela ja tytöt
Hilma ja Toivo Ranta
Miriam ja Antti Junkala
Hietikot
Olga ja Toivo Taipale
Toini ja Eino Lappi
Mr. ja mrs. Henry Ellmen
Erkki Penttinen
Elina ja Lauri Sinisalo
Saima ja Armas Laine
Viljo Hietikko
Eino Luoma,
Toronto, Ont.
Elsa ja Don Cameron
Helen Cameron
Pat Kelly
Hulda Johnson
Martta Kinnunen
Vilho Häkkinen
Väinö Kilpinen
Laila ja Antti Ranta
Hulda ja Arvi Kivi
Vili Alanen
Wilma, Fred ja tytöt
Edla Möttönen
Alice ja Oiva Santala
Kaino ja Olavi Mattinen

Vieno Hakala, Kay ja Paul
William Ranta
Richie Chester
Oiva Nurmi
Ilmari, Ellen ja Väinö Virtanen
Vieno ja John Wiinikka
Aura ja Arlie Mercer
Tillmanit
Hilma ja Martti Piispanen
Senja, Eino ja tytöt
Telle, Tyko ja pojat
Emil Nojonen
Wm. Setälä
Anni Setälä
Mary ja Otto Setälä
Linnea ja Evald Tuomaala
Ida ja Frank Mäkinen
Hellen, Anneli, Laila ja Onni Rintamäki
Martha ja Bill Johnson
Iona ja Esko Rauhala

June ja Ray Kainulainen
Helmi ja Niilo Niemi
Kalle Kuukkanen
Hilja ja Arvo Salo
Sylvi ja Vili Honkala
Anne ja Walter Rönkä
E. Noppa
Olga ja L. Freeman
Mary ja Walfrid Koski
Hilja ja Walter Kangas
Miriam ja Antti Hankonen
Mr. ja mrs. S. Salo
Vieno ja Vili Turpeinen
Kauko Manninen
Aura ja Niilo Ojanperä
Miriam, Lyyli ja Kalle Kauppinen
Ida ja Oiva
Mrs. Heimo Holla
Julia ja Leo Luopa
Aino ja Lasse Koski
Eugene, Maiju ja Evert
Aune ja Eero Kinos
S. McLennan
Evelyn ja Allan Johnson
Helmi ja Yrjö
Matti Vainionpää
Ensio Niemi
Vieno ja Tauno Keränen
Senja ja Aarne Eerola
Mr. ja mrs. Harry Peltoniemi
Muriel ja Harry Dick
Sonja ja Otto Paasila
Agnes ja Taisto Tamminen
Martha ja Onni Hill
Ruth Johnson
Elmi ja Leo Nurmi
Hänniset
Bertha Keskinen
Brenda ja John Piispanen
Niko Piispanen

KIITOS

Sydämelliset kiitokset teille kaikille, jotka saavuitte meidän hääpäivää viettämään kanssamme. Kiitos kaikille emännille, jotka touhusivat niin ahkerasti koko päivän. Kiitos alkuunpanijoille ja kerääjille siitä rahalahjasta, jonka saimme vastaanottaa, sekä muista kauniista lahjoista.

Muisto tästä päivästä säilyy sydämissämme elämämme iltaan asti.

THELMA JA ARDEN GILCHRIST

BEAVER LAKEN HAALILLA KESÄKUUN 24 PÄIVÄNÄ 1961

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

ROOMING HOUSE, SIJAITSEE keskustassa. Tässä 11-huoneen talossa on 7 täysin kalustettua vuokrattavaa huonetta sekä 4-huoneen apartmentti omistajan asuntoa varten. Sähköhella ja pyykkikone sisältyen. Kuukautiset tulot $148.00, mikä riittää kuukausimaksuun, veroihin ja lämmitykseen.

14 HUONEISTON APARTMENT-talo, erinomaisella paikalla. Sisältäen kaksi 5-huoneen, viisi 4-huoneen ja seitsemän 3-huoneen apartmenttiä. Kaasulämmitys. — Kuukautiset tulot $684.00.

Lähempiä tietoja halutessanne yllämainituista tuloja tuottavista omaisuuksista, käykää tai kirjoittakaa:

MAUNO NIEMI
(asiamies)

Norman Lawson Real Estate Broker
92 Third Ave., Timmins, Ontario
Järjestämme myös kiinnityslainoja.

FARMI MYYTÄVÄNÄ

EDESMENNEEN KALLE SILLANPÄÄN farmi myytävänä Beaver Lakella. Kysykää paikan päältä tai kirjoittakaa: Charles Sillanpää, 1208 Rinfret St., Sudbury, Ont. Puhelin OS. 4-3069.

(4—6—8)

MYYMÄMIES HALUTAAN

HARVINAINEN — katselen englannin ja suomenkielistä miestä joka ei vastaa kaikkiin lehti-ilmoituksiin, harvinainen mies, harvinainen tilaisuus, jos hän kykenee kouluttamaan myyntihenkilöitä ja on halukas tekemään kovemmin työtä kuin koskaan ennen, hän voi miltei kirjoittaa oman palkkashekkinsä. Minulla ei ole aikaa puhelin kyselyihin ja vastauksiin, mutta jos mies todella haluaa tilaisuuden saada vähintäin $20,000 ansion vuodessa ja on aikaa puolentoistatunnin haastatteluun kirjoittakaa edellytyksistänne englannin kielellä osoitteella HARVINAINEN, Box 69, Sudbury, Ont.

(8-11)

TEUVO A. ELORANTA
LAKIMIES
DeDiana & Yankovich
LAKITOIMISTOSSA
Puh. OS. 4-4289, kot. OS. 4-7359
7 Cedar St. Sudbury, Ontario

Lacourciere & Lacourciere
LAKIMIEHET JA NOTARIOT
PUHELIN OS. 5-8221
18 Durham St. S., Sudbury
Uuden Toronto-Dominion pankkirakennuksen yläkerrassa

AUTOILIJAT HUOMIO!
Teemme kaikenlaista
• Autopeltityötä
• Autolasien asennusta
• Europpalaisten autojen huoltoa ja korjausta
HUOLELLINEN TYÖ
Suomalainen henkilökunta
ILMAINEN ARVIOINTI JA NEUVONTA TAPATURMATAPAUKSISSA
Lockerby Motors
Mercedes Benz'in ja Volvon edustajat
PUHELIN OS. 4-7541
1669 PARIS ST. SUDBURY

Leinala's Bakery
ELLI JA ARVI LEINALA
Maukkaiden leipomotuotteiden valmistajat
373 Antwerp Ave. Puh. OS. 5-6345 Sudbury

RAKENTAJAIN HUOM!
kun tarvitsette LAUTAA
JA RAKENNUSTARPEITA
SÄÄSTÖHINNOILLA
kääntykää puoleemme
LAUTAA $65. LAHTIEN TUHANNELTA
2"x4", 2"x6" ja "shiplap" lauta tuhannelta 92.00
2"x8" ja 2"x10" tuhannelta 100.00
1¼"x10" "MERCH" punamänty "Bevel" ulkovuorilautaa tuhannelta $150.00 tuhann.
"LOG SIDING" ulkovuorilautaa 1"x6", tavall. $149. Myydään $135 tuhannelta.
J. LAFRENIERE & SONS LIMITED
Puhelin OS. 4-7232
Highway 69 S., Richard Laken päässä

RITARI AGENCIES LTD.
VAKUUTUS- JA MATKAILUTOIMISTO
7 Cedar St. Sudbury Puh. OS. 5-5685

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

"Erämaiden orjat" näytelmän harjoitukset Finnish-haalilla tiistaina heinäk. 11 p. klo 7.30 illalla.

Haasteryntäysbingo Työn Puistossa torstaina heinäkuun 13 pnä kello 7.30 illalla.

Työn Puiston liputus- ja koristelutalkoot sunnuntaina kello 8 aamulla.

Kaikkia kuorolaisia ja muita ohjelmanesittäjiä sekä toimitsijoita pyydetään saapumaan hyvissä ajoin Työn Puistoon, että ohjelma voidaan aloittaa täsmälleen klo 2 ip.

Keskikesän juhla urheilukilpailuineen ja ohjelmineen Alertsin kentällä ja Työn Puistossa sunnuntaina, heinäk. 9 pnä.

Kesävieraita pohjoisesta

Eteläpään asukkaat, Martha ja Hugo Ekman sekä Maija Joensuu, vierailevat viikon päivät täällä nikkelialueella omaistensa ja tuttaviensa luona. Heidän tarkoituksenaan on käydä myös Työn Puistossa Keskikesän juhlissa ensi sunnuntaina ja lähteä sitten maanantaina takaisin kotiin. Hauskaa lomaa!

KAIKENLAISTEN KIINTEIMISTÖJEN
MYYNTI- JA OSTOPALVELU
EMIL KIVIAHO
KIINTEIMISTÖTOIMISTO
Puh. OS. 5-6622 ja OX 2-4581
58 Lisgar St. S. Sudbury

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori OS. 4-4014
kotiin OS. 3-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

KAUNIITA KUKKIA
KUKKAKIMPPUJA
KUKKALAITTEITA
LOUGHEED FLOWER SERVICE
Puhelin OS. 3-9596
79 Durham St. S. Larch kat. kulm.
60 Eyre St., Sprucen kulmassa
SUDBURY

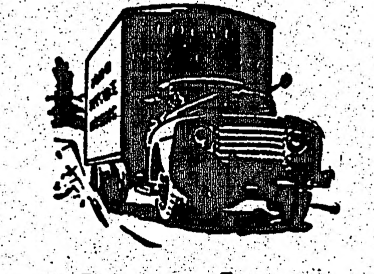

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. OS. 5-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN KAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

HIENO KESKIKESÄN JUHLA KENTÄLLÄ JA TYÖN PUISTOSSA

Kauan ja huolella valmistettu nikkelialueen suomalaisten merkkitapaus, keskikesän juhla on siis sunnuntaina, heinäkuun 9 pnä.

Juhla alkaa ripeillä urheilukilpailuilla Alertsin kentällä kello kymmenen aamulla ja jatkuu iltamyöhään asti Työn Puistossa, minne on varattu todella monipuolinen ohjelma ja miellyttäviä seurapelejä välipaloiksi, sekä hyvä ravintolapalvelu.

Ohjelmasta mainittakoon erikoisesti Sävel-kuoron ja orkesterin aina pidetyt esitykset, Eero Kinoksen mukaansatempaavat laulut, Alertsin tyttöjen sievä esiintyminen sekä Leo Niemen ja K. Vainion harmonikkaesitykset yms.

Tervetuloa läheltä ja kaukaa!

James Coyne sanoo pääministeriä

(Jatkoa 1. sivulta)

loin hänen oma apulaisensa, Kenneth Taylor, ja kaikki lupakirjalla toimivat pankit, yhtä lukuunottamatta. Hän sanoo, ettei hän hyljännyt ministerin esityksiä ehdottomasti, ilman muuta ja vihamielisesti, kuten mr. Fleming on syyttänyt.

M. Coyne sanoo, että finanssiministeri Fleming saattiin lopulta käännytetyksi pankkiirien kannalle, ja että hän puolusti pankkiirien asennetta budjettipuheessaan huhtikuun 29 pnä 1959.

Suurjuhlien valmistelu edistyy tyydyttävästi

Torstai-iltana pidetyssä CSJ:n Sudburyn osaston kokouksessa kuultiin paikallisen suurjuhlakomitean raportti, josta ilmeni, että paljon on tehty hyvää työtä suurjuhlapaikkojen — Alertsin urheilukentän ja Työn Puiston — kunnostamiseksi juhlakuntoon.

Alertsin kenttä on sateisesta kesästä huolimatta jo siinä kunnossa, että siellä voidaan pitää kilpailut tänä sunnuntaina. Juoksurata ja hyppypaikat on jo kunnostettu. Samoin puku- ja ravintolahuone, vaikka viimeksimainittua on vielä maalattava, että saadaan si.ä "silmäruokaakin".

Työn Puistoon on istutettu kukkia, kasvatettu hyvä nurmi ravintolahuoneen edustalle, maalattu ravintolahuone ja kaikki vieraskämpät, tehty uusia penkkejä, parannettu lavaa ja suoritettu paljon puhdistamis- ja kunnostamistöitä. Työn Puisto onkin jo pian juhlakunnossa, vaikka vielä maalataan saunarakennus, levitetään soraa autojen parkkerauspaikalle ja tehdään muita tarpeellisia kunnostamistöitä.

Kokous oli täysin tyytyväinen tähänasti suoritettuihin töihin. Toisaalta alleviivattiin, että paljon on vieläkin työtä: urheilukentälle rakennetaan sellainen katollinen lava, että siitä voi esiintyä yhdellä kertaa yli 300 laulajaa; juoksuradalle levitetään enemmän cinderia jne. Yleinen käsitys kuitenkin oli, että juhlapaikat saadaan yhteisvoimin toimien ensiluokkaiseen kuntoon hyvissä ajoin ennen juhlaa.

Myös on jo kiinnitetty huomiota ylimääräisten keittopaikkojen, ja -välineiden järjestämiseen sekä muihin tarpeellisiin töihin.

Kokouksessa keskusteltiin toisestakin tärkeästä merkkitapauksesta, Beaver Lakella elokuun 19 ja 20 pnä pidettävistä aluejuhlista. Valittiin 3-henkinen komitea jakamaan 150 kirjaa aluetanssilippuja myytäväksi ja samalla päätettiin osaston puolesta varata ainakin 3—4 sopivaa ohjelmanumeroa aluejuhlan ohjelmistoon.

Rahastonhoitajan, K. Salon, raportti osoitti, että osaston talousasiat ovat kunnossa, vaikka juhlapaikkojen kunnostaminen ja kunnallisverojen maksu onkin tehnyt sievän loven pankkikirjaan.

Muistaen kiitollisuudella edesmenneen Einar Kekäläisen testamenttilahjoitusta osastolle, kokous päätti ensi tilassa teettää asianmukaiset hautakivet "mamma" ja Einar Kekäläisen haudoille.

Kokouksessa keskusteltiin myös eräistä tärkeistä talouskysymyksistä.

Jäsenkokouksessa oli noin kolmisenkymmentä osanottajaa ja puheenjohtajana toimi Ed. Suksi.

Space and Want

(Continued from page 3)

three stage space program: (1) establishes earth satellites and puts the earth (and its atmosphere) under surveillance; this presumably includes the introduction of man to space; (2) explore the moon with man carrying vehicles; (3) explore the planets. This simple program is very similar to the program set out already around the turn of the century by the Soviet's "founder of astronautics" K. E. Tsiolkovsky.

The U.S. National Aeronautics and Space Administration was founded in 1958, its general program was stated as follows: ". . . the aeronautics and space activities of the U.S. shall be conducted so as to contribute materially to . . . establishment of long range studies of the potential benefits to be gained from, the opportunities for, and the problems involved in the utilization of aeronautical and space activities for peaceful scientific purposes"

The motives behind U.S. space technology were set out by President Eisenhower's Scientific Advisory Committee in "Primer for Space Technology" as (1) the compelling desire to explore and discover; (2) to make sure space is not used to endanger the world's security; (3) to gain prestige among the nations; and (4) to create new opportunities for scientific observation and experiment, to add to our knowledge of the Universe.

RESULTS

An examination of results and some plans will help answer the critic's question: has it been worth it? The U.S. and Soviet satellites and probes have investigated in varying detail the earth from space, the upper atmosphere, man's capabilities in space, the moon, the sun, Venus and of course, the means of getting into space.

The U.S. program has emphasized a detailed exploration of terrestrial space and has much data on the vicinity of the earth. The Russians have done less of this type of investigation but have emphasized and been much more successful than the U.S. in the problems of manned flight and deep space probes as illustrated by Gagarin's flight, their moon strike, their successful photographing of the back side of the moon, and their space station-launched Venus probe.

(To be continued)

North End Bakery
Inga ja Ilmari Tolmunen
Suosittuja leipomotuotteita
Puh. OS. 5-6811
395 Melvin Ave. Sudbury

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. OS. 4-6074
SUNOCO GASOLIINIA JA ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

SUOMALAINEN PARTURI
MARTHA MÄKI
KING EDWARD PARTURILIIKKEESSÄ
King Edward Hotellin alakerrassa
LUOTETTAVA PALVELU

SANTAA, SORAA JA TÄYTEMAATA
LAMMI BROS.
Puh. OS. 3-7306 ja OS 4-2382
R. R. 2, Sudbury, Ontario

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN OS. 4-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

Port Arthurin kuulumisia

(Jatkoa sivulta 3)

"Jos kaupunkimme tekee sopimuksen Northern Telephone-yhtiön kanssa 'pitkänmatkan' puhelujen välityksestä nähden, niin tullaan kolmenkertaisesti lisäämään kaupungin tuloja verrattuna Bell Telephone Co:n sopimukseen v. 1960", totesivat kaupungin Public Utilities komissionin edustajat viime kokouksessa.

Aikaisemmin ja tähän asti on Bell Telephone Co:n taholta välitetty tämä puhelinpalvelus. Mutta kun keväällä tuli sen uudet välitystaksat, niin päätti kaupungin valtuusto odottaa Northern Telephone-yhtiöltä pyydettyjä välitystaksoja, koska muissa kaupungeissa oli havaittu ne halvemmiksi.

International osuusliikkeen vuosien kesäjuhla pidetään Iskun puistossa sunnuntaina, t.k. 9 p.

Juri valloitti Kemin kaupungin

Helsinki. — Maailman ensimmäinen avaruuslentäjä Juri Gagarinin saapuminen kunniavieraana Kemiin Suomen ja Neuvostoliiton ystävyyspäiville oli tapahtuma, joka oli saanut koko kaupungin asukkaat liikkeelle. Asema ja lähitienoon katot olivat yleisön kansoittamat, joka otti riemukaasti vastaan avaruusmajurin syleilyynsä. Gagarinilla oli nähtävästi Kemin asemalla paljon ahtaampaa kuin avaruuslaiva Vos.okissa lentäessään. Juhlaliputettu Kemi otti sydämellisesti vastaan halutun ja kunnioitetun vieraan. Pohjolan väestö rikkoi matkan kaikki yleisöennätykset, jopa Helsinginkin.

"Nämä kukat ovat Kemin kaupungilta Teille" lausui kaupunginjohtaja Risto Hölttä ojentaessaan kimpun kauniita ruusuja Gagarinille. Valtuuston puolesta toivotukset esitti sen puheenjohtaja Jaakko Jokisaari. Vastaanottajien joukossa olivat myös ystävyyspäiville saapuneet diplomaattikunnan edustajat Neuvostoliiton suurlähettiläs Zaharov, Kiinan suurlähettiläs ja rouva Kan Yes-tao, Kiinan lähetystösihteeri, Puolan suurläh. Pietkiewicz, Unkarin suurlähettiläs ja rouva Szipha, Saksan Demokraattisen Tasavallan Kaupallisen Edustuston päällikkö ja rouva Agricola, Neuvostoliitto—Suomi-Seuran pääsihteeri Gorlinski, Eestin Neuvostotasavallan presidentti Johan Eichfeld, SN-Seuran puheenjohtaja Sylvi-Kyllikki Kilpi, pääsihteeri Karvonen, ministeri ja rouva Helo, tohtori Kaukonen, Stalingradin kaupunginvaltuuskunta sihteeri Gazdan johdolla sekä neuvostoliittolaisia taiteilijoita ja nuorisovaltuuskunnan jäseniä, jotka ovat parhaillaan vierailulla Kemissä.

LEHTIMIEHIÄ KUIN MUURAHAISIA

Avaruuslentäjä Gagarin tuotiin riemusaatossa junanvaunun edustalta asema-aukiolle, missä oli tervetuliaistilaisuus. Kun yleisöjoukko, joka oli täyttänyt lähitienoot, näki hänet, se puhkesi raikuviin suosionosoituksiin. Myös lehtimiehiä hyöri hänen ympärillään kuin muurahaisia, sillä heitä oli saapunut paitsi Suomen eri kaupungeista myös Neuvostoliitosta, Saksasta, Ruotsista sekä eräistä muista maista.

RINNALLANNE ON OLLUT ROHKEA NUORI NAINEN

Kaupunginjohtaja Risto Hölttä lausui kaupungin puolesta avaruuslentäjän tervetulleeksi. Hän sanoi m.m.: 'Te olette juuri saapunut pieneen pohjoissuomalaiseen kaupunkiin, jossa eilen on alettu viettää suomalaisneuvostoliittolaista ystävyyden kesäpäivää rauhanomaisen tulevaisuuden uskossa. Teidän mukanaolonne tänään toisena juhlapäivänä on meille kemiläisille ja koko juhlayleisölle merkityksellinen tosiasia. Miksi näin on? Minun ei tarvitse toistaa Teidän osuuttanne maapallon tieteen ja kehityksen viime aikaisessa kulussa. Riittää toteamus, että ne vaiheet, joissa Teillä on ollut suuri näkyvä osuus, saavat meidät näkemään tulevaisuuden aivan toisenlaisena kuin elämämme aikaisemmin on ollut. Me uskomme, että se on valoisampi ja turvatumpi, toisilleen ystävällisten ihmisten maailma. Te voitte pienenä esimerkkinä tästä tulevaisuuden kuvasta havaita vierelläni Kemin ystävyyskaupungin kotimaanne Stalingradin sankarikaupungin edustajan. Te olette ollut uuttera ja oikeisiin päämääriin pyrkivä mies nuoruudesta alkaen. Teidän rinnallanne on ollut myös rohkea nuori nainen. Ilomme olisi ollut täydellinen jos olisimme nähneet mukana myös vaimonne, elämänkumppaninne. Tiedämme kyllä, että hänellä, sanon sen lakimiehenä, on ollut laillinen este, vastuu ja huolenpito uudesta polvesta. Kun Kemin kaupunki ja kaupunkilaiset toivottavat kauttani teidät sydämellisesti tervetulleeksi Kemiin juhlistamaan Suomen ja Neuvostoliiton ystävyysjuhlaa, rohkenen jo tässä vaiheessa esittää, että kotiinpalattuanne veisitte puolisonne tietoon parhaat terveisemme hänelle. Harras toivomukseni on, että viihdytte hyvin ne tunnit, jotka Teillä on aikaa luonamme viipyä. Tervetuloa!" lausui kaupunginjohtaja Risto Hölttä puheessaan.

LAULU GAGARININ KUNNIAKSI

Tämän jälkeen avaruusmajurin kukittivat pioneerit sekä nuorisoliittolaiset ja myös yksityiset kaupunkilaiset pyrkivät hänen luokseen ja ojensivat kukkia, kuka suoraan hänelle käteen, kuka kauempaa heittäen. Sitten kuuliinkin Kemin nuorisokuoron esittävän majuri Gagarinille sävelletyn laulun esittäminen vaikutti kovasti Gagariniin, joka sai muistoksi tämän laulun nuotit. Vastauspuheessaan majuri Gagarin lausui kiitokset Suomi—Neuvostoliitto-Seuralle sen johdosta, että hänet oli kutsuttu vierailulle Suomeen ja samalla esitti myös lämpimät kiitokset Kemin kaupungille ja sen asukkaille mahdollisuudesta vierailla kaupungissa jossa parhaillaan vietetään Suomen ja Neuvostoliiton ystävyyspäiviä.

Asemalta Gagarin seurueineen, joka oli sama, mikä on ollut aikaisemminkin lehdessämme, ajoi tiiviin yleisömuurin saattamana hotelliin, missä hän asuu maanantaiaamuun.

Iltapäiväohjelmassa oli päivällinen ja sen jälkeen Suomen ja Neuvostoliiton ystävyyspäivien pääjuhla Meripuistossa.

GAGARIN VIERAILI NUORISOLEIRILLÄ

Kello 17 kaupunki järjesti kutsut majuri Gagarinin kunniaksi ja kello 20 hän vieraili kansainvälisellä nuorisoleirillä Ajoksessa. Kello 21 tarjottiin hänen sekä muiden vieraiden kunniaksi illallinen. Majuri Gagarin lähti erikoislentokoneella maanantaiaamuna Helsinkiin, jonne hän saapui kello 10.15. Kello 12 oli lehtikonferenssi hotelli Vaakunan Bio-kabinetissa ja kello 13 majuri Gagarin alkoi matkan kohti Turkua pysähtyen hetkeksi myös Salon kaupungissa.

Suomalaispari yllätti Henleyn soutukilpailuissa

Henley-on-Thames. — Henleyn soutukilpailujen alkuerissä torstaina teki suomalaispari Veli Lehtelä ja Toini Pitkänen jymy-yllätyksen, voittamalla neuvostoliittolaisen kultamitaliparin Valentin Borijkon ja Aleg Golovanovin kaksikkojen kilpailussa. Suomalaisparin voittoaika 8.25,0.

Australialainen McKenzie voitti yksikköjen kilpailussa brittiläisen kilpakaverinsa Buzemanin. Aika 8.38.

Neuvostoliiton Oleg Tjurin voitti neljällä veneen mitalla Britannian Carpmelin. Tjurin ja McKenzie tulevat lauantaina kamppailemaan mestaruudesta.

Harwardin kahdeksikko Cornellin 1 mailin ja 550 jaardin matkalla, saavuttaen jan 6.52.

Kirkko suosittelee Kiinan tunnustamista

Philadelphia. — Huomattu protestanttisen kirkon kokous esitti täällä torstaina — tosin mutkan kautta suoraan — Kiinan hyväksymistä YKn jäsenyyteen.

Tämä päätös tehtiin United Church of Christ-kirkolliskokouksen (General Synod) sosiaalisen toiminnan neuvostossa, minkä ehdotuksiin sisältyi vetoomus, että Kiina hyväksyttäisiin YKn jäseneksi.

Kirkolliskokous hyväksyi tämän ehdotuksen. Siten tästä 2,000,000 jäsentä käsittävästä kirkosta tuli ensimmäinen suurempi kirkko Yhdysvalloissa, joka on omaksunut kannan Kiinan oikeuksien palauttamisesta

Hyväksytyssä raportissa vedotaan siihen, että jonkun maan tunnustaminen "ei tarkoita sen hallituksen hyväksymistä".

Juhlan ohjelmassa antaa vierailuesityksiä torontolainen kansanlaulaja Bonnie Dobson. Myös osallistuu suomalainen soittokunta ja muita joukkoesityksiä. Rata- ja kenttäurheilu alkaa kello 12 päivällä. Samoin on varattu ajanvietepelit vanhemmille ja kilpailuja lapsille, sekä ravintola kaikkien käyttöä varten. Juhlatilaisuus tulee varmaan mielenkiintoiseksi niin kaupunkilaisille kuin farmareillekin. Terve näkemiin! — ATH

KUOLLUT
Erkki Johannes Kokko

kuoli äkkiä pitkälliseen sydäntautiin, kotonaan 49 Alice Rd. Broder kunnassa, torstaina aamupäivällä heinäkuun 6 pnä 1961, ollessaan 39 ikävuodellaan.

Hän oli edesmenneiden mr. ja mrs. J. Kokon poika. Lähinnä suremaan jäivät vaimonsa Inkeri (o.s. Sokka) ja kaksi poikaansa Martin ja Eero kotona.

Vainaja lepää Lougheedin hautaustoimistossa, 62 Eyre St. South. Hautajaiset toimitetaan toimistosta lauantaina, kello 12.30 iltapäivällä Park Lawn hautausmaahan.

Myös Israel suoritti rakettikokeen

Tel Aviv. — Israel myös suoritti viime keskiviikkona kokeen monivaiheisella raketilla, joka saavutti 50 mailin korkeuden.

Neljännestonnin painoisen kokonaisuudessaan Israelissa valmistetun raketin laukaisemisella Israel liittyi niiden maiden pieneen joukkoon, joka on kokeillut raketeilla ja valmistanut niitä. Nämä maat ovat Neuvostoliitto, Yhdysvallat, Britannia, Ranska, Italia ja Japani.

Raketti lähetettiin matkalle ilmoitetulla tarkoituksella tutkia sääsuhteita. Israelilaiset tiedemiehet sanovat, että niitä tullaan kokeilemaan edelleen ja lähettämään suurempia ja etäämmälle maapallosta ulottuvia, sellaisia, jotka kuljettavat mukanaan elektroonisia laitteita.

Japanilaisten raketin saavuttama suurin korkeus on 220 mailia, Italian 155 mailia ja Ranskan 93 mailia.

— Hongkongin kruununalueen asukasluku on lähes 3,000,000.

Vapauden suurjuhlanumero ilmestyy heinäkuun 20 päivänä

Lehtemme asiamiehet, osastot, seurat ja naisten kerhot, kiirehtikää tervehdysten ja ilmoitusten lähetystä lehtemme konttoriin, ettei jää kovin suuri ilmoitusten ja tervehdysten "ruuhka" aivan viime hetkeen.

Jos ei osastonne tai seuranne ole vielä päättänyt tervehdyksen lähettämisestä suurjuhlanumeroon, tehkää se heti.

Jäämme odottamaan tervehdysten ja ilmoitusten saapumista.

VAPAUDEN KONTTORI.

SUURIA KUVATEOKSIA
Arvokkaita lahjakirjoja

REINO KALLIOLA:
"FINLANDIA"
Suomen luonnon kuvakirja
182 sivua — 116 yksivärikuvaa — 24 nelivärikuvaa
Kannessa värivalokuva — koko 10½"x9¼"
HINTA SID. $7.25
Sisällöltään kaunis — kuviltaan loistelias, ulkoasultaan upea — todellinen lahjakirja, joka esittelee Suomen kauneinta luontoa. Teoksen teksti: Suomen-, ruotsin-, englannin-, saksan- ja ranskankielellä.

SUURI LAHJAKIRJA
"HANGOSTA IISALMEEN"
SAARISTON JA SAIMAAN VESIEN KAUNEUTTA
Tässä loistoasuisessa teoksessa on 106 sivua, joilla on 48 liitupaperille painettua monivärikuvaa.
Koko 10½" x 13¾ — HINTA SID. $10.75
Loistelias Suomen luonnonkauneutta esittelevä teos, jonka kaltaista ei ennen ole julkaistu. Teksti julkaistaan lyhennettynä ruotsiksi, saksaksi ja englanniksi teoksen lopussa.

JÄLLEEN HIENO JA ARVOKAS LAHJATEOS
"SUOMEN KAUPUNGIT"
Sanoin ja kuvin
MATTI POUTVAARA
Teoksen 464 sivulla on 694 suurta syväpainokuvaa sekä 16 monivärikuvaa, jotka yhdessä tuoreen ja asiallisen tekstiesittelyn kanssa antavat yksityiskohtaisen, nykytodellisuuteen perustuvan kuvan Suomen 34 kaupungista sekä Rovaniemen ja Kouvolan kauppaloista.
Koko 9" x 12" — HINTA SID. $10.00

VÄRIKÄS JA HIENO LAHJATEOS
Jäämeren taikapiiri
"RUIJAN RANTOJA"
värikuvina
Loistavat värikuvat ja tenhoava teksti vievät Ruijan repaleisille, jylhänkauniille rannoille, missä koskematon luonto juhlavassa hiljaisuudessaan mykistää vieraan matkamiehen. Saamme tutustua pohjan perille muuttaneisiin suomalaisiin ja heidän jälkeläisiinsä, tunturien salaperäiseen taikamaailmaan, Ruijan menneisyyteen, tämänhetkiseen arkipäivään ja mielenkiintoisiin tulevaisuudennäkymiin.
ARVOKAS LAHJA KENELLE VAIN!
98 sivua — 48 monivärikuvaa — HINTA $7.25

SUURI LAHJAKIRJA
KUOPIOSTA KUUSAMOON
Erämaitten kauneutta
113 sivua — 50 monivärikuvaa — kannessa monivärivalokuva — Teoksen koko 10½" x 13½" — Hinta kangaskansissa $10.50

TUHATYKSI YÖTÄ I-VI
6 osaa kolmena kirjana, yhteensä 1,578 sivua
HINTA $9.90
Aikuisille tarkoitettu, täydellisin suomeksi julkaistu laitos maailman kuuluisimmasta satukokoelmasta, jossa muinaisen orientin maailma elää loistokkaana ja mystillisenä. Teosta somistaa Unto Kaipaisen upea kuvitus.

Edelleen arvokas ja loistelias lahjakirja
ALEKSIS KIVEN
SEITSEMÄN VELJESTÄ
KORUPAINOKSENA
Nahkaselkäkansissa—Somistanut Akseli Gallen-Kallela
600 sivua — HINTA $7.50

Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
BOX 69 SUDBURY, ONTARIO